

Financování ochrany kulturních památek

Dagmar Karbulová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Dagmar KARBULOVÁ**
Osobní číslo: **M09226**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Financování ochrany kulturních památek**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte strukturu zdrojů financování kulturních památek.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav kulturní památky zámek Břeclav.
- Na základě získaných poznatků navrhněte vlastníkovvi další možnosti využití objektu a jeho financování.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] JURNÍKOVÁ, J. et al. Správní právo: Zvláštní část. 6. dopl. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 399 s. ISBN 978-80-210-4847-8.
[2] KESNER, L. Marketing a management muzeí a památek. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 304 s. ISBN 80-247-1104-4.
[3] PEK, T. Financování provozu, údržba a obnova památek: Prostředí a souvislosti. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 116 s. ISBN 978-80-245-1309-6.
[4] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. a JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
[5] VARHANÍK, J. a MALÝ, S. Zákon o státní památkové péči: Komentář. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 1161 s. ISBN 978-80-7357-659-2.

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jana Jurníková, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 2. dubna 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2012

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16. 5. 2012

Karolína

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Moje bakalářská práce „Financování ochrany kulturních památek“ se zabývá možnostmi financování nemovitých kulturních památek. V teoretické části definuji základní pojmy v péči o kulturní památky a strukturu zdrojů financování na základě platné právní úpravy.

V praktické části se zabývám konkrétní kulturní památkou – zámekem v Břeclavi. Na základě získaných poznatků navrhuji nové možnosti využití této památky a jejich financování.

Klíčová slova:

Kulturní památka, financování kulturních památek, granty a dotace, přímé a nepřímé financování

ABSTRACT

My bachelor thesis with the title Financing of Cultural Monuments Preservation focuses on financing of immovable cultural monuments. In the theoretic part I define basic terms, summarize the structure of financing to the recent legislative.

The practical part is concerned with the analysis of financing of a concrete monument – the castle Břeclav. On the knowledge I have gained I propose potential new possibilities for utilization of this monument and financing of these projects.

Keywords:

Cultural monument, financing of cultural monuments, grants and donations, direct financing of cultural monuments, indirect financing of cultural monuments

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce JUDr. Janě Jurníkové, Ph.D. za odborné vedení a poskytnuté rady. Zároveň bych chtěla poděkovat pracovníkům Městského úřadu v Břeclavi za vstřícnost a ochotu při poskytování podkladů a informací.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	12
1.1 KULTURNÍ PAMÁTKY	12
1.1.1 Movité a nemovité kulturní památky	12
1.2 PROHLÁŠENÍ VĚCI ZA KULTURNÍ PAMÁTKU	12
1.3 OCHRANA A UŽÍVÁNÍ KULTURNÍCH PAMÁTEK	13
1.3.1 Povinnosti vlastníka a dalších osob.....	13
1.4 NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY	13
1.5 PAMÁTKOVÁ REZERVACE.....	15
1.6 PAMÁTKOVÁ ZÓNA.....	16
1.7 EVIDENCE KULTURNÍCH PAMÁTEK	16
1.8 PAMÁTKY UNESCO	16
1.9 ORGÁNY STÁTNÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE	17
1.9.1 Ministerstvo kultury	17
1.9.2 Památková inspekce	18
1.9.3 Krajský úřad	18
1.9.4 Obecní úřad obce s rozšířenou působností.....	19
1.9.5 Celní úřady	19
1.9.6 Komise	19
1.9.7 Konzervátor.....	19
1.9.8 Odborná organizace státní památkové péče	20
1.10 PRÁVNÍ ÚPRAVA OCHRANY KULTURNÍCH PAMÁTEK	20
2 PRINCIPY OCHRANY KULTURNÍCH PAMÁTEK	22
3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ PÉČE O KULTURNÍ PAMÁTKY	23
3.1 PŘÍMÉ FINANCOVÁNÍ	23
3.1.1 Zdroje z komunálních rozpočtů	23
3.1.2 Dotace poskytované obcí nebo krajem	24
3.1.3 Financování prostřednictvím programů ministerstva kultury	25
3.1.4 Státní fondy	28
3.1.5 Sponzorství.....	28
3.1.6 Veřejné sbírky	29
3.1.7 Dary	30
3.1.8 Granty nadací	30
3.1.9 Grantové programy EU	30
3.1.10 Integrovaný OP	31
3.1.11 Program Culture	33
3.1.12 Finanční mechanismy EHP/ Norska	33
3.1.13 Public Private Partnership	34
3.1.14 Příjmy z vlastní činnosti památky	34
3.2 NEPŘÍMÉ FINANCOVÁNÍ.....	34
3.2.1 Osvobození od daní a daňová zvýhodnění.....	34
3.2.2 Bezplatná odborná pomoc	35

II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 KULTURNÍ PAMÁTKA ZÁMEK BŘECLAV	37
4.1 ZÁMECKÝ AREÁL	37
4.3 FINANCOVÁNÍ OPRAV PAMÁTKY V MINULÝCH LETECH	38
4.4 MĚSTO BŘECLAV A OKOLÍ.....	39
4.5 PŘÍJMY Z VYUŽÍVÁNÍ ZÁMKU BŘECLAV	41
4.6 PROJEKTY, KTERÉ JIŽ PROBĚHLY	42
4.7 NÁKLADY INVESTIČNÍ FÁZE REVITALIZACE ZÁMECKÉHO AREÁLU	43
4.8 BUDOUCNOST ZÁMKU Z POHLEDU VEDENÍ MĚSTA BŘECLAVI.....	43
4.8.1 Exteriérová památka.....	43
4.8.2 Hotelové prostory	43
4.8.3 Hobby market.....	43
4.8.4 Miniatury	44
4.8.5 Vyhlídková věž	44
4.8.6 Sportovní centrum a dětské dopravní hřiště.....	44
4.8.7 Kongresový sál a muzeem	45
4.9 ZHODNOCENÍ NÁVRHŮ MĚSTA A MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ.....	45
4.9.1 Exteriérová památka.....	45
4.9.2 Hobby market.....	45
4.9.3 Miniatury	45
4.9.4 Vyhlídková věž	45
4.9.5 Sportovní centrum a dětské hřiště	46
4.9.6 Kongresové, výstavní sály a prostory k pronájmu	46
4.10 OBJEKTY VE MĚSTĚ SLOUŽÍCÍ K PRONAJÍMÁNÍ NA KULTURNÍ ČINNOSTI	47
4.10.1 Kulturní dům Delta	47
4.10.2 Lichtenštejnský dům	47
4.10.3 Městské muzeum a galerie Břeclav.....	48
4.10.4 Synagoga Břeclav.....	48
4.10.5 Zámek Pohansko	49
4.10.6 Vila Elux	50
4.10.7 Budova bývalého městského úřadu Břeclav	50
4.11 NÁVRHY NA JINÉ VYUŽITÍ BŘECLAVSKÉHO ZÁMKU	50
4.11.1 Podnikatelský inkubátor v areálu zámku Břeclav	50
4.11.2 Dotace programu Prosperita.....	52
4.11.3 SWOT analýza	52
4.11.4 Železniční muzeum	55
4.11.5 Penzion pro bohatší seniory	55
4.11.6 Služby pro cykloturisty	56
4.11.7 SWOT analýza	57
4.12 FONDY EU – NUTS II JIHOVÝCHOD	58
ZÁVĚR	60
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	70
SEZNAM TABULEK.....	71
SEZNAM PŘÍLOH.....	72

ÚVOD

Česká republika je zemí, které bylo v průběhu dějin zanecháno velké kulturní dědictví. V památkách se u nás prolínají všechna období i umělecké styly historie. Je proto velice důležité o toto bohatství pečovat, udržovat jej a nedovolit, aby to, díky čemu zůstává naše země obdivovaná a hojně navštěvovaná, upadalo a chátralo. Nejdůležitější roli v této oblasti hraje získávání a účelné využívání zdrojů, které se pro oblast financování ochrany kulturních památek nabízejí.

Moje práce se tedy bude věnovat možnostem financování péče o kulturní památky. Toto téma jsem si vybrala, protože žiji ve městě Břeclav, které se nachází v blízkosti Lednicko-valtického areálu (dále LVA) a bývá nazýváno vstupní branou do LVA. Město s tímto označením by tedy mělo být něco jako vstup do nádherného areálu, který se nachází i na seznamu UNESCO.

Pro svou práci jsem si vybrala kulturní památku zámek Břeclav, původně dřevěný, později renesanční zámek, který se nachází ve středu města. Tento objekt je v dnešní době ve velmi špatném technickém stavu, vyklizen a nevyužíván, proto bych ráda prostřednictvím své práce našla možnosti financování pro budoucí smysluplné využití této památky.

Při sbírání informací pro teoretickou část budu využívat hlavně studium odborné literatury, interpretaci právních předpisů zabývajících se touto tematikou a internetové zdroje. Analyzuji současný stav financování kulturních památek a převedu jej do praktické části práce.

V praktické části nejdříve charakterizuji současný stav zámku, popíšu jednotlivé návrhy, které již byly v souvislosti se zámekem řešeny a jejich finanční náročnost, pokusím se zhodnotit, proč tyto návrhy neuspěly a nemohly uspět. Dále chci navrhnout možnosti využití tohoto jistě zajímavého objektu, při kterém budu vycházet z podkladů, které mi poskytlo město Břeclav – tzn. projektové záměry, finanční dokumentace, informace uveřejněné v tisku apod.

Mezi použitými metodami uplatním hlavně SWOT analýzu, která objektivně zhodnotí výhody i nedostatky jednotlivých projektů. Použitím této metody dojde i ke komparativnímu srovnání variant a názornému vyhodnocení.

Práce vychází z platné právní úpravy k 30. 4. 2012

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Kulturní památky

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále zákona), prohlašuje ministerstvo kultury za kulturní památky (dále KP) nemovité a movité věci a také jejich soubory, které jsou důkazem vývoje ve společnosti, vyjadřují schopnosti člověka a jsou odrazem jeho práce. Pro jejich hodnotu historickou, uměleckou, vědeckou a technickou jsou považovány za jedinečné. Na rozdíl od toho věci, které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem jsou prohlášeny za KP, aniž by musely mít některou z uvedených hodnot. (Varhaník a Malý, 2011, s. 4)

1.1.1 Movité a nemovité kulturní památky

Movité KP je věc, která není pevně spojena se zemí a je tu možnost měnit její místo např. vybavení místností nemovitých památek. Movité kulturní památky jsou tedy většinou uloženy na hradech, zámcích, v kostelech, na farách nebo dalších historických budovách. V muzeích a galeriích nejde o KP, ale používá se pojem sbírkové předměty. Movité věci, které nejsou prohlášeny KP a nepatří ani mezi sbírkové předměty, se označují jako předměty kulturní hodnoty. (Kesner, 2005, s. 23 - 24)

Jako nemovité KP je označován objekt spojený se zemí. Za nemovité KP můžeme považovat i historické parky, zahrady nebo archeologická naleziště. (Kesner, 2005, s. 23-24)

1.2 Prohlášení věci za kulturní památku

Prohlášení věci za KP je v působnosti ministerstva kultury jako ústředního orgánu státní správy pro KP. Řízení o prohlášení věci za KP zahajuje Ministerstvo kultury z vlastního podnětu - zásada oficiality (ex officio - z moci úřední), výjimkou jsou archeologické nálezy. (Varhaník a Malý, 2011, s. 16-18)

Podání, kterým se toto řízení iniciuje, může učinit kdokoliv. V řízení o prohlášení věci za KP se procesně postupuje podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a dále podle § 3 zákona. Před

prohlášením je nutné, aby ministerstvo mělo k dispozici vyjádření krajského úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Ministerstvo písemně informuje vlastníka památky o podání návrhu na prohlášení věci za KP. Tímto se zakládají vlastníkově památky určité povinnosti jako chránit věc před poškozením, zničením či zcizením tak, aby nebyla narušena její kulturní hodnota.(Varhaník a Malý, 2011, s. 16-18)

Pokud ministerstvo prohlásí věc za KP, vyrozumí o tom vlastníka, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a odbornou organizaci státní památkové péče. Toto vyrozumění se zasílá i v případě, že po posouzení k prohlášení věci za KP nedošlo.(Magistrát hlavního města Prahy, 2010, s. 8)

1.3 Ochrana a užívání kulturních památek

1.3.1 Povinnosti vlastníka a dalších osob

Mezi povinnosti vlastníka KP patří pečovat o zachování KP a udržovat ji v dobrém stavu – tzn. chránit ji před poškozením, ohrožením, znehodnocením či odcizením.(Pardubický kraj, 2009)

Udržování KP v dobrém stavu znamená zajistit, aby nedocházelo k nevratným změnám na památce, ke kterým by mohlo dojít v případě, že vlastník památku neudrží nebo k údržbě dochází nevhodnými způsoby. V případě ochrany před poškozením, jde o ochranu před poškozením fyzickým způsobeným nekvalifikovanou opravou památky, nevhodně použitým materiálem i nežádoucím estetickým výsledkem rekonstrukce.(Pardubický kraj, 2009)

KP je vlastník povinen využívat jen způsobem, který odpovídá jejímu kulturně-politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. Tyto povinnosti dopadají především na vlastníky KP, ale i na osoby, které mají KP u sebe. Povinnosti podle odst. 3 § 9 zákona se týkají všech fyzických i právnických osob (dále FO a PO) a spočívají v tom, zdržet se činností, které by mohly způsobit nepříznivé změny na KP nebo jejich prostředí.(Pardubický kraj, 2009)

1.4 Národní kulturní památky

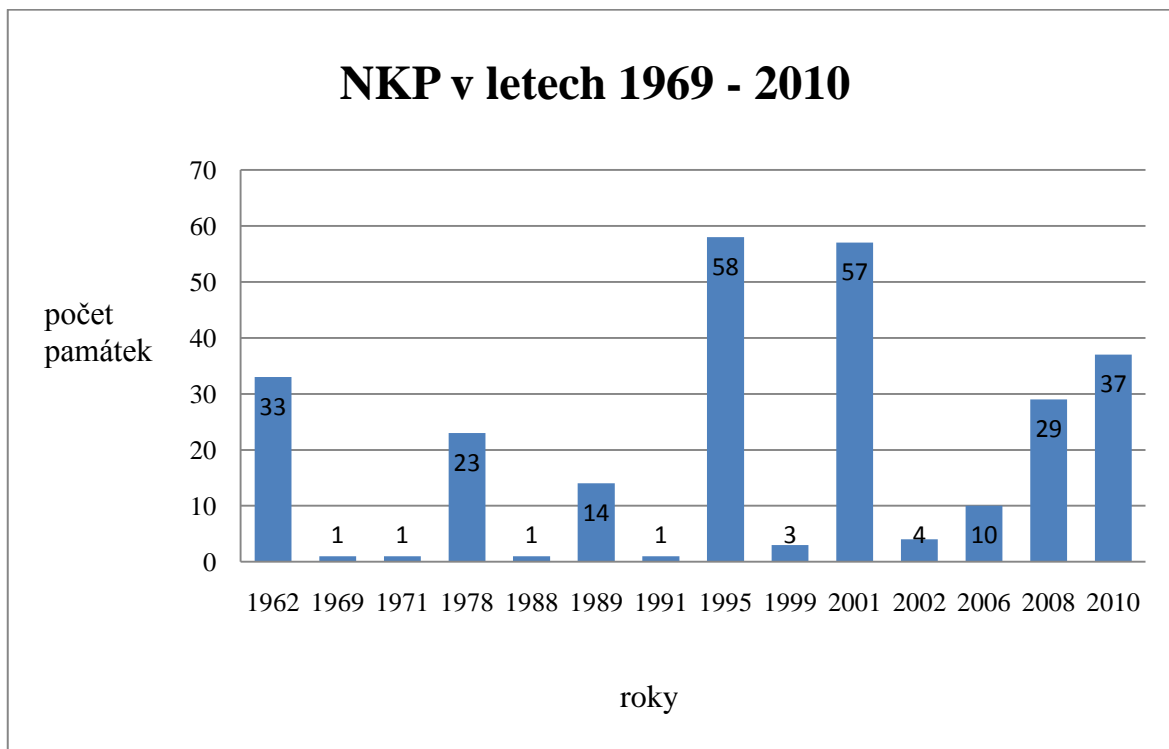
Aby mohlo dojít k prohlášení památky národní kulturní památkou (dále NKP) musejí být splněny dvě podmínky. První podmínka stanovuje, že věc už musela být prohlášena za KP

a platí pro ni památková ochrana. Druhou podmínkou je skutečnost, že musí jít o nejdůležitější součást kulturního bohatství národa. Dle zákona nemohou být za NKP prohlášeny části KP a ani věci, které KP nejsou. Může pouze nastat varianta, že se prohlásí více KP za jednu NKP. (Varhaník a Malý, 2011, s. 25 - 26)

Následující tabulka představuje rozdělení 272 NKP do krajů a následně i do konkrétního okresu v rámci příslušného kraje. V uvedeném grafu je potom názorně vidět přírůstek NKP v jednotlivých letech od roku 1962 do roku 2010. 30. března 1962 bylo vyhlášeno prvních 33 NKP. Mezi NKP se nacházel Pražský hrad, české korunovační klenoty, palác Kinských, Staroměstská radnice, Národní divadlo či Vyšehrad. Kromě pražských objektů se tehdy na seznamu objevil i hrad Karlštejn, areál starých Lidic, zřícenina hradu Přimda, Sázavský klášter, hora Říp s rotundou sv. Jiří či hrad a pevnost Špilberk. (ČTK, 2012)

NKP je v současnosti 272, jsou to většinou nemovitosti či soubory soch. Patří sem ale i několik movitých věcí - korunovační klenoty, soubor historických automobilů z Národního technického muzea či Moravské zemské desky. (ČTK, 2012)

Obrázek 1 Přírůstek NKP v jednotlivých letech

(NPÚ, 2012)

Tabulka 1 NKP rozdělení podle krajů

Kraj	Okres	Počet NKP	Kraj	Okres	Počet NKP
Hlavní město Praha 50	Praha	46	Liberecký 11	Česká Lípa	2
	Praha - východ	2		Liberec	6
	Praha – západ	2		Semily	3
Středočeský 23	Benešov	3	Královéhradecký 17	Hradec Králové	4
	Beroun	3		Jičín	2
	Kladno	2		Náchod	6
	Kolín	2		Rychnov n. Kn.	1
	Kutná Hora	5		Trutnov	4
	Mělník	2	Pardubický 11	Chrudim	3
	Mladá Boleslav	2		Pardubice	5
	Nymburk	1		Svitavy	3
	Příbram	2		Havlíčkův Brod	3
Rakovník	1	Vysočina 13	Jihlava	4	
Jihočeský 33	Č. Budějovice		4	Pelhřimov	1
	Č. Krumlov		9	Třebíč	4
	Jindřichův Hr.		6	Žďár n. Sázavou	1
	Písek		5	Jihomoravský 29	Blansko
	Prachatice	3	Brno - město		7
	Strakonice	2	Brno - venkov		2
	Tábor	4	Břeclav		4
Plzeňský 21	Domažlice	2	Hodonín		4
	Klatovy	4	Vyškov		2
	Plzeň – město	5	Znojmo		5
	Plzeň – jih	2	Olomoucký 13	Jeseník	1
	Plzeň – sever	2		Olomouc	8
	Rokycany	1		Prostějov	1
	Tachov	5		Šumperk	3
Karlovarský 10	Cheb	4		Zlínský 13	Kroměříž
	Karlovy Vary	5	Uh. Hradiště		5
	Sokolov	1	Vsetín		4
Ústecký 14	Děčín	1	Zlín		2
	Chomutov	1	Moravskoslezský 14	Bruntál	2
	Litoměřice	4		Frýdek - Místek	1
	Louny	2		Karviná	1
	Most	1		Nový Jičín	3
	Teplice	3		Opava	3
	Ústí nad Labem	2		Ostrava	4

(NPÚ, 2011)

1.5 Památková rezervace

Památkové rezervace se prohlašují nařízením vlády, které je publikováno ve Sbírce zákonů. Prohlášením za památkovou rezervaci je prováděna ochrana určitého území a pro toto prohlášení památkové rezervace je nezbytné, aby šlo o nejméně dvě nemovité kulturní památky nebo archeologické nálezy, které charakterizují danou oblast, nebo jsou

významným objektem ovlivňujícím území, ve kterém se nacházejí.(Varhaník a Malý, 2011, s. 28 - 29)

1.6 Památková zóna

Památková zóna představuje jeden z novějších pojmů v oblasti ochrany území vedle památkových rezervací. Rozdíl mezi památkovou zónou a památkovou rezervací je ten, že podle zákona může být za památkovou zónu vyhlášené i území, ve kterém se nenacházejí žádné KP, ale jedná se o historické prostředí významné kulturní hodnoty. Památkové zóny ustanovuje od 12. 11. 2000 ministerstvo kultury. Státní orgány a orgány kraje jsou povinny, pokud je to možné, projednat s obcí návrhy na opatření dotýkající se působnosti obce. Na území památkové zóny je další vývoj řízen s cílem zachovat hodnotu území.(Varhaník a Malý, 2011, s. 32)

1.7 Evidence kulturních památek

KP se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek, který je veden odbornou organizací státní památkové péče. Ústřední seznam je seznamem základních údajů o památce, památkové rezervaci nebo památkové zóně.(Varhaník a Malý, 2011, s. 39 - 43)

Mezi údaje, které zůstávají stálé, patří název památky a její přesné vymezení či určení jednotlivých složek věci. Mezi údaje, které se častěji mění, řadíme rozsah, umístění a podobu věci. K proměnám dochází vlivem působení přírodních vlivů, lidské aktivity nebo přirozeného stárnutí.(Varhaník a Malý, 2011, s. 39-43)

Součástí evidence je - Seznam KP, Seznam NKP, Seznam památkových rezervací, Seznam památkových zón, Seznam ochranných pásem, Seznam světového dědictví na území ČR, Seznamy KP v územních obvodech krajů a obcí s rozšířenou působností. Přesná evidence je vedena v katastru nemovitostí.

1.8 Památky UNESCO

UNESCO je mezinárodní organizace pro výchovu, vědu a kulturu, která byla založena roku 1945 v Londýně.(České dědictví UNESCO, 2012)

Charakteristické pro památky UNESCO je jejich výjimečná světová hodnota, pro kterou má jejich zachování mimořádný význam. Tento význam je ustanoven i mezinárodními smlouvami. Památky kulturního dědictví jsou sídelní lokality, soubory staveb, areály

budov nebo jednotlivé stavby, které mají výjimečnou světovou hodnotu. Dále k těmto památkám patří sochařská, malířská a další umělecká díla. Do roku 2011 bylo na seznamu památek organizace UNESCO zapsáno 725 památek kulturního dědictví. (České dědictví UNESCO, 2012)

V České republice (dále ČR) je v současné době 12 památek, které byly zapsány na seznam Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu UNESCO.

Tabulka 2 Památky UNESCO v ČR

Památka	Město	Zapsaná od roku
<i>Historické centrum města</i>	Praha	1992
<i>Historické jádro města</i>	Český Krumlov	1992
<i>Historické jádro města</i>	Telč	1992
<i>Kostel sv. Jana Nepomuckého</i>	Žďár nad Sázavou	1994
<i>Doly, historické jádro, chrám sv. Barbory</i>	Kutná Hora	1995
<i>Lednicko – valtický areál</i>	Lednice, Valtice	1996
<i>Historická vesnice</i>	Holašovice	1998
<i>Zámek a zahrady</i>	Kroměříž	1998
<i>Zámecký areál</i>	Litomyšl	1998
<i>Sloup nejsvětější trojice</i>	Olomouc	2000
<i>Vila Tugendhat</i>	Brno	2001
<i>Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa</i>	Třebíč	2003

(České dědictví UNESCO, 2012)

1.9 Orgány státní památkové péče

1.9.1 Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury podle § 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je

ústředním orgánem pro umění, kulturní činnosti, KP, pro věci tisku a provádění autorského zákona.(Ministerstvo kultury, 2010)

Mezi kompetence ministerstva kultury patří podle jednotlivých dále uvedených paragrafů zákona převážně sestavování a provádění programů péče o KP. Ministerstvo kultury dále rozhoduje o prohlášení věci nebo souboru věcí za KP dle § 2 a 3 zákona, vydává vyhlášky k prohlášení území za památkovou zónu na základě § 6, rozhodne také o zrušení prohlášení za KP podle § 8, poskytuje příspěvky na obnovu KP, vydává souhlas k vývozu KP do zahraničí v souladu s § 20, dává právo státu na přednostní koupi KP podle § 13 a utváří podmínky pro činnost památkové inspekce dle § 27. K naplňování těchto úkolů zřizuje odborný poradní orgán - vědeckou radu pro státní památkovou péči. (Varhaník a Malý, 2011, s. 195 - 198)

1.9.2 Památková inspekce

Památková inspekce je specializovaný kontrolní orgán zřizovaný ministerstvem kultury, který dohlíží na zabezpečování péče o KP a na dodržování rozhodnutí orgánů státní památkové péče k zajištění ochrany KP, dále kontroluje, jak vlastníci KP plní své povinnosti. Památková inspekce je součástí organizační struktury ministerstva kultury, není samostatnou organizační jednotkou státu.(Univerzita Palackého v Olomouci, 2011)

1.9.3 Krajský úřad

Krajský úřad plní úkoly orgánů státní památkové péče pro NKP, pokud toto nepřísluší ministerstvu kultury nebo vládě. Dohlíží na dodržování zákona a uplatňuje svá stanoviska k územně plánovací dokumentaci pro území, v němž se nachází památková zóna nebo nemovitá NKP. (Univerzita Palackého v Olomouci, 2011)

Má svěřeny kompetence k zabezpečení nepředvídaných nálezů a jako dotčený orgán vydává závazná stanoviska a poskytuje další podklady pro řízení vedená jinými správními úřady.(Univerzita Palackého v Olomouci, 2011)

Schvaluje koncepce podpory státní památkové péče v kraji v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v ČR, po projednání s ministerstvem kultury. Dále se zabývá schvalováním návrhů dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů a programů zachování a obnovy KP v kraji.(Univerzita Palackého v Olomouci, 2011)

1.9.4 Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Vykonává státní památkovou péči ve svém správním obvodu v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v ČR. Úřad obce s rozšířenou působností je základní článek struktury orgánů státní památkové péče a vykonává státní správu na úseku památkové péče, pokud podle zákona není k tomu příslušný jiný orgán státní památkové péče. (Univerzita Palackého v Olomouci, 2011)

Obecní úřad obce s rozšířenou působností má oprávnění usměrňovat péči o KP zajišťovanou obcemi. V oblasti péče o KP, která se nachází v majetku obce, má obec stejné povinnosti jako ostatní vlastníci KP. Uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, provádí dohled nad péčí o KP prováděnou obcemi, vykonává státní správu na úseku státní památkové péče a dozor při obnově KP. (Univerzita Palackého v Olomouci, 2011)

1.9.5 Celní úřady

Po vstupu ČR do Evropské unie (dále EU) byly položeny základy nové působnosti celních úřadů v oblasti státní památkové péče, zejména výkon dozoru nad povinnostmi vyplývajícími z ustanovení v rozhodnutích vydaných podle § 20 zákona v oblasti KP a jejich vztahu k zahraničí. Dohlíží nad vývozem KP, především, aby památka při vývozu do zahraničí měla všechny potřebné dokumenty a byly splněny všechny administrativní podmínky pro její vývoz i návrat do ČR. (Varhaník a Malý, 2011, s. 202)

1.9.6 Komise

Komise jsou orgány zřizované obecními úřady obcí s rozšířenou působností a radami krajů. Komise posuzují a usměrňují úkoly státní památkové péče. Tyto komise nemají rozhodovací pravomoc a plní funkci poradních orgánů rady obce, podle § 122 zákona o obcích č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. (Varhaník a Malý, 2011, s. 214)

1.9.7 Konzervátor

Institut konzervátora sahá do poloviny 19. století a podle platné právní úpravy je dobrovolným pracovníkem, který vychází z řad komise. Konzervátor je do funkce jmenován obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

Úkolem konzervátora je neustálé sledování stavu KP, podávání zpráv o stavu KP a tvorba návrhů opatření na ochranu těchto památek. (Varhaník a Malý, 2011, s. 215)

1.9.8 Odborná organizace státní památkové péče

Odborná organizace státní památkové péče je metodické, dokumentační a informační pracoviště pro oblast státní památkové péče, které zabezpečuje dokumentaci, výzkumy státní památkové péče a poskytuje odborné informace. Zřizovatelem je ČR, zastoupená ministerstvem kultury.(NPÚ, 2012)

Podle § 32 zákona je národní památkový ústav pověřen několika druhy činností, které se týkají teorie i praxe státní památkové péče. Zákon vymezuje úkoly a pravomoci odborné organizace státní památkové péče, mezi které patří tvorba podkladů a koncepcí pro ministerstvo kultury, zpracovávání jiných potřebných podkladů pro ostatní orgány, jako i poskytování odborné a bezplatné pomoci vlastníkům KP.(Pek, 2007, s. 55)

1.10 Právní úprava ochrany kulturních památek

Ochrana KP je vymezena v Listině základních práv a svobod, (Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.), konkrétně v hlavě čtvrté, článku 25 odst. 2, který říká, že „*právo přístupu ke kulturnímu bohatství je zaručeno za podmínek stanovených zákonem*“, dále v článku 35 odst. 4, kde se uvádí: „*při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem*“ (ČESKO, 1993, s. 22). Tímto se odkazuje na základní právní předpis ochrany KP a ostatních složek památkového fondu v ČR, kterým je zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. 1. 1988. Zákon vymezuje zájem státu na ochraně KP a také ukládá úkoly, které musí být za účelem ochrany KP plněny. Zákon také upravuje práva a povinnosti vlastníků KP. K zákonu náleží i prováděcí vyhláška Ministerstva kultury České socialistické republiky č. 66/1988 Sb., ze dne 26. dubna 1988, kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, kterou se doplňují a rozšiřují vybrané paragrafy zákona.(ČESKO, 1987)

V oblasti památkové péče lze jmenovat následující základní mezinárodní smlouvy:

Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy

Jménem ČR byla Úmluva podepsána ve Štrasburku dne 17. prosince 1988. K Úmluvě vyjádřil souhlas Parlament ČR a prezident republiky Úmluvu ratifikoval.

Úmluva vstoupila v platnost dne 25. května 1995. Pro ČR se stala závaznou podle odstavce 5 téhož článku dne 23. září 2000. (Ministerstvo kultury, 2010)

Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy

Jménem ČR byla Úmluva podepsána ve Štrasburku dne 24. června 1998. K Úmluvě vyjádřil souhlas Parlament ČR a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Úmluva vstoupila v platnost dne 1. prosince 1987. Pro ČR se stala závaznou podle odstavce 3 téhož článku dne 1. srpna 2000. (Královéhradecký kraj, 2008)

Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví je nejdůležitějším mezinárodním dokumentem k ochraně světového dědictví. Na konferenci UNESCO byla schválena a v platnost vstoupila dne 17. 12. 1975. ČSFR přistoupila k Úmluvě dne 15. 11. 1990 a závaznou se pro ni stala dnem 15. 2. 1991. (UNIC,2005)

Mezinárodní dokumenty ICOMOS o ochraně kulturního dědictví
ICOMOS - mezinárodní rada pro památky a sídla je nevládní organizací UNESCO. Je ustanovena jako mezinárodní organizace pro otázky památkové péče. Podporuje výzkum, ochranu, konzervaci, restaurování, regeneraci, výchovu a prezentaci NKP a sídel. (České dědictví UNESCO, 2012)

2 PRINCIPY OCHRANY KULTURNÍCH PAMÁTEK

Při ochraně KP musí být vymezeny konkrétní postupy, které zajišťují, aby při jejich dodržení byla uchována a prezentována historická hodnota památky. K základním principům patří:

- Nutnost poskytovat preventivní péči KP, která zahrnuje průběžnou údržbu a opravu, která je žádaná i finančně výhodnější než následná likvidace případného havarijního stavu památky. Součástí prevence je i vytvořený územní plán s vymezeným místem, kde je památka umístěna.(NPÚ, 2012)
- Na základě odborných postupů stanovit hodnoty památky a jejího zařazení mezi KP, NKP nebo památky nadnárodního významu. Na základě tohoto rozdělení je dále určena péče o tyto památky, jejich ochrana i využívání.(NPÚ, 2012)
- Při obnově památky musí být zachovány její vlastnosti i kulturní hodnota, obnova musí být provedena takovým způsobem, aby byla udržena její trvalost a bezproblémová funkčnost.(NPÚ, 2012)
- Musí být věnována pozornost hmotné podstatě, viditelnému znaku KP, který je zdrojem její jedinečnosti a dokladem kulturní hodnoty i stáří památky.(NPÚ, 2012)
- Památku je třeba uchovat na místě, kde byla postavena nebo pro které byla určena, přemísťovat památky je dovoleno jen výjimečně, ze záchranných důvodů.(NPÚ, 2012)
- O památky je třeba pečovat prostředky, kterými byly utvořeny, tedy s použitím historických technologií nebo vhodných moderních postupů a materiálů, které by historické postupy efektivně zastoupily.(NPÚ, 2012)
- Chránit je nutné nejen památku, ale i její prostředí. Je povinností zachovat původní vlastnosti okolní krajiny, nezatěžovat jej výstavbou či složitou infrastrukturou, případně začlenit památku a její okolní prostředí do programů ochrany.(NPÚ, 2012)
- Památková péče má za úkol prezentovat své cíle a prostředky použité k dosažení těchto cílů a také aktivně komunikovat s veřejností.(NPÚ, 2012)

3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ PÉČE O KULTURNÍ PAMÁTKY

3.1 Přímé financování

Přímé financování vymezuje možné zdroje pro vlastníka KP, které může získat na základě zákona od státu, krajů, obcí, formou dotací, grantů, darů či na základě sbírek. Při splnění daných podmínek a zpracování projektu lze žádat o finance také z mezinárodních dotačních programů.

Jde o získávání určitého objemu finančních prostředků na základě žádosti vlastníka KP nebo dobrovolného příspěvku na konkrétní památku. Finanční prostředky musí být dále využity v souladu s projektem nebo záměrem na které byly poskytnuty.

Mezi zdroje přímé podpory patří:

- Zdroje z komunálních rozpočtů
- Dotace poskytované obcí nebo krajem
- Financování prostřednictvím programů MK
- Státní fondy
- Sponzorství
- Veřejné sbírky
- Dary
- Granty nadací
- Grantové programy EU
- Finanční mechanismy EHP/Norska
- Public Private Partnership
- Příjmy z vlastní činnosti památky

3.1.1 Zdroje z komunálních rozpočtů

Vychází se z § 16 odst. 1 zákona, který blíže vymezuje poskytování příspěvku na zachování a obnovu KP, který financuje renovaci a zachování památky za účelem jejího účinnějšího společenského uplatnění.(ČESKO, 1987)

Příspěvek na zachování a obnovu KP z komunálního rozpočtu může získat pouze vlastník KP na základě podání žádosti. Příspěvek poskytne obec nebo kraj ze svých zdrojů. Tato forma příspěvku má sloužit k pokrytí nákladů spojených s památkou, pokud finanční prostředky vlastníka památky jsou nedostatečné a neprovedení údržby či určité

rekonstrukce na památce by znamenalo zhoršování jejího stavu nebo nedůvodné chátrání. Příspěvek se proplácí až následně po provedení prací a na základě předložení faktur. Pokud nebude získaná finanční částka vyčerpána, musí být tato část vrácena zpět poskytovateli. (Jurníková, 2009, s. 207) Forma příspěvku není jednotná, většina krajských úřadů a některá města za tímto účelem vyhláší speciální programy či granty. O konkrétních podrobnostech se žadatel informuje na příslušných úřadech.

3.1.2 Dotace poskytované obcí nebo krajem

Na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, může územní samosprávný celek a svazek obcí zřizovat peněžní fondy zaměřené na konkrétní účely nebo bez účelového určení. (ČESKO, 2000) Dále je už pouze na vlastním rozhodnutí obce či kraje, jestli a jakou sumu finančních prostředků ze svého rozpočtu poskytne jako dotaci vlastníkovvi KP. Obec při výkonu své samostatné působnosti zabezpečuje také kulturní rozvoj pro své obyvatele. Mezi kulturní činnosti na úrovni municipalit patří provoz knihoven, muzeí, galerií, podpora místních památek a činnost sdružení. (Peková, 2008, s. 417)

Dotační Program Jihomoravského kraje v oblasti péče o KP - Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče. V oblasti památkové péče se dotace poskytne na zachování a obnovu KP, NKP a památkovou péči v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu památky, rezervace nebo zóny, dále na zachování, obnovu a zřízení staveb, u kterých se očekává, že budou během let vykazovat památkové hodnoty a také na restaurování KP a NKP. (Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2012)

Žadatelem může být:

- a) fyzická osoba,
- b) fyzická osoba podnikající,
- c) obec,
- d) občanské sdružení,
- e) církevní právnická osoba,
- f) jiná právnická osoba (např. nadace, nadační fond, obecně prospěšná společnost, příspěvková organizace, společnost s ručením omezeným).

Tabulka 3 Granty a dotace Jihomoravského kraje

Dotační titul	Podpora projektů v oblasti památkové péče – nemovitost
Příjemce podpory	FO, FO podnikající, obec, občanské sdružení, církevní PO, jiná PO
Minimální výše podpory na jeden projekt	25 000 Kč
Maximální výše podpory na jeden projekt	250 000 Kč
Minimální spoluúčast žadatele	50 %
Dotační titul	Podpora projektů v oblasti památkové péče - restaurování movitých věcí
Příjemce podpory	FO, FO podnikající, obec, občanské sdružení, církevní PO, jiná PO
Minimální výše podpory na jeden projekt	20 000 Kč
Maximální výše podpory na jeden projekt	100 000 Kč
Minimální spoluúčast žadatele	50 %

(Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2012)

3.1.3 Financování prostřednictvím programů ministerstva kultury

V případě mimořádného společenského zájmu na zachování KP může na obnovu této památky poskytnout ze státního rozpočtu příspěvek přímo ministerstvo kultury.

Příjemci podpory mohou být města, církve a jiné FO a PO, příp. kraje, vlastníci KP (fyzické osoby, právnické osoby) nebo organizace, které k nim mají právo hospodaření (organizace zřizované ministerstvem kultury). Programy, kterými zprostředkovává odbor památkové péče Ministerstva kultury ČR finanční podporu spojenou s obnovou KP jsou následující: (Ministerstvo kultury ČR, 2010)

Havarijní program

„Havarijní program je určen na záchranu nemovitých kulturních památek, které jsou ve velmi špatném technickém stavu a hrozí jim zřícení.“ (Ministerstvo kultury ČR, 2010b)

V roce 2011 bylo v Havarijním programu podpořeno 342 projektů. Jednalo se o církevní stavby, zámky, tvrze, ale i měšťanské budovy, hospodářské dvory, mlýny, vesnické usedlosti a další památkově chráněné objekty. Schválené finanční prostředky určené na jejich obnovu dosáhly celkové výše 76,3 milionů korun (dále Kč). Podíl vlastníka KP na nákladech spojených s projektem by neměl být menší než 40% ze

smluvní ceny. Za určitých podmínek může být na dílčí obnovu poskytnut příspěvek až 80% celkových nákladů. (Ministerstvo kultury ČR, 2010b)

Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny

„Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny je určený na podporu obnovy a zachování nemovitých kulturních památek, převážně památek lidové architektury, jako jsou chalupy, kapličky, boží muka, venkovské kostely, tvrze apod., které se nacházejí na území vesnických památkových rezervací a zón a krajinných památkových zón.“ (Ministerstvo kultury ČR, 2010e)

Podíl vlastníka nesmí být menší než 20% ze smluvní ceny díla. V programu se poskytují převážně finanční prostředky v minimální výši 80 tisíc Kč, zároveň však lze do programu zařadit pouze projekty, které nepřesáhnou částku 2 miliony Kč bez DPH. (Ministerstvo kultury ČR, 2010e)

Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

„Ministerstvo kultury umožňuje tímto programem obcím s rozšířenou působností podílet se na obnově kulturních památek, nacházejících se v jejich správních obvodech. Tento dotační program umožní Ministerstvu kultury alokovat příspěvek ze státního rozpočtu na zachování a obnovu kulturní památky prostřednictvím obecního úřadu obce s rozšířenou působností tak, aby byla naplněna účinnější péče o tento segment památkového fondu.“ (Ministerstvo kultury, 2010c)

Maximální výše dotace není určena. Minimální podíl vlastníka je 10% z nákladů, na které je vázána finanční podpora. Minimální výše příspěvku je 50 tisíc Kč. (Ministerstvo kultury ČR, 2010c)

Podpora pro památky UNESCO

Program Podpora pro památky UNESCO zřídilo Ministerstvo kultury ČR v roce 2008. Účelem programu je podporovat rozvoj památek zapsaných na Seznam světového dědictví, které se nacházejí na území ČR. (Ministerstvo kultury, 2010d) Výše dotace maximálně do výše 70 % celkových nákladů projektu. V odůvodněných případech lze procentní podíl dotace na celkových nákladech zvýšit, pokud to Ministerstvo kultury ČR schválí. Příjemce

dotace z tohoto programu může v jednom kalendářním roce žádat finanční prostředky na akce spojené s konkrétní památkou i z ostatních programů Ministerstva kultury ČR. (Ministerstvo kultury ČR, 2010d)

Dotace občanským sdružením

Tento program slouží k finanční podpoře veřejně prospěšných projektů předložených občanskými sdruženími nebo jinými subjekty, jejichž činnost napomáhá k ochraně nemovitého i movitého památkového fondu v ČR. (Ministerstvo kultury ČR, 2010a)

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

Pomocí tohoto programu dochází k obnově KP nacházejících se v nejvýznamnějších částech našich měst, prohlášených za památkové rezervace a památkové zóny. Finanční příspěvky mohou být z něho poskytovány pouze tehdy, pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí společně s vlastníkem na obnově KP. (Ministerstvo kultury ČR, 2010f)

Program záchrany architektonického dědictví

„Programem je podporována obnova kulturních památek, jako jsou hrady, zámky, kláštery, historické zahrady, kostely a podobně. Zamýšlené práce přitom musejí směřovat k záchraně kulturní památky nebo záchraně těch jejích částí, které tvoří podstatu kulturní památky.“ Pro poskytnutí dotace je nutné vypracování projektu záchrany KP a jeho zařazení do Programu záchrany architektonického dědictví. (Ministerstvo kultury ČR, 2010h)

Program restaurování movitých kulturních památek

„Z tohoto programu jsou poskytovány finanční příspěvky spojené s obnovou movitých kulturních památek, které jsou významné v oblasti výtvarného umění nebo uměleckořemeslných prací a jsou zpřístupněny veřejnosti pro kulturní, výchovně-vzdělávací nebo náboženské účely.“ (Ministerstvo kultury, 2010g)

Základní podmínkou je, že restaurování bude provádět fyzická osoba na základě povolení uděleného ministerstvem kultury. Výši spoluúčasti stanoví financující orgán ve správním rozhodnutí. V případě prodeje movité KP restaurované s využitím příspěvku do 10 let od poskytnutí, je vlastník povinen příspěvek vrátit zpět. (Ministerstvo kultury ČR, 2010g)

3.1.4 Státní fondy

Mezi státní fondy podporující kulturu patří Státní fond kultury ČR, dle zákona č. 239/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů o Státním fondu kultury České republiky a Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie dle zákona č. 241/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. (Ministerstvo kultury ČR, 2010h)

Prostředky Státního fondu kultury lze poskytovat na konkrétní kulturní projekty, a to na podporu uměleckých děl, získávání, obnovu a udržování KP a sbírkových předmětů, propagaci české kultury v zahraničí, pořádání kulturních festivalů, přehlídek nebo obdobných kulturních akcí aj. Dnes tento fond stále ještě existuje, ale již není významným zdrojem financování a zvažovalo se jeho zrušení. Aktuálně však fond vypsal výzvu pro předkládání projektů s žádostí o dotaci. Projekty by se měly týkat především podpory uměleckých děl, udržování KP a sbírkových předmětů, výstavní a přednáškové činnosti nebo propagace české kultury v zahraničí. (Ministerstvo kultury ČR, 2010h)

Forma podpory:

- a) účelová dotace
- b) půjčka
- c) návratná finanční výpomoc

Výše požadované částky může být maximálně do dvou třetin celkových nákladů, u prostředků určených na záchranu KP do výše devíti desetin. (Ministerstvo kultury, 2010)

3.1.5 Sponzorství

Sponzoring je obchodní vztah mezi poskytovatelem zdrojů a jedincem, akcí či organizací. Tyto subjekty na oplátku nabízejí práva a asociace, jež mohou být sponzorem komerčně využity. Sponzoring je emotivní formou marketingu. Princip sponzorství je založen na systému, při kterém sponzor poskytuje finance nebo prostředky a za to dostává protislužbu. (Matula, 2012)

Druhy sponzorství zaměřených na kulturu:

Kulturní sponzoring - podpora divadel, muzeí, galerií, podpora hudebních akcí a festivalů.

Společenský sponzoring – zaměřen na ochranu a opravu památek, vzdělávání, pro podporu místní regionální komunity.

Výhody sponzoringu

Sponzoring je vhodná forma komunikace pro oslovení zákazníků. Pomáhá ke zvýšení známosti, budování image a dobrého jména. Umožňuje dostat produkt do povědomí lidí a pozitivně ovlivnit jeho vnímání veřejností.

Nevýhody sponzoringu

Sponzoring neovlivní okamžitě prodejní výsledky produktu nebo zájem o sponzorovaný produkt. Při rozhodnutí o sponzorování se musí počítat s dlouhodobější a nejen finanční podporou mezi sponzorem a sponzorovaným. Sponzor očekává od sponzorovaného protihodnotu.

3.1.6 Veřejné sbírky

Veřejné sbírky jsou upraveny zákonem č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejnou sbírkou je získávání a shromažďování dobrovolných peněžních příspěvků od neurčeného počtu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy a sportu, ochranu KP, tradic či životního prostředí.(ČESKO, 2001, s. 3014-3016)

Konat sbírky může obec nebo kraj. Ostatní právnické osoby mohou konat sbírky v případě, že mají na území ČR sídlo a splňují podmínky stanovené tímto zákonem.(ČESKO, 2001, s. 3014-3016) Sbírkou se mohou konat mnoha způsoby např. shromažďováním prostředků na určených bankovních účtech, sběracími listinami, prodejem předmětů a vstupenek na kulturní, sportovní a jiné akce, sbírkovými pokladničkami aj. Veřejnou sbírkou není shromažďování finančních prostředků církvemi a náboženskými společnostmi,

registrovanými podle zvláštního právního předpisu, k církevním a náboženským účelům, pokud se koná v kostelech, modlitebnách a jiných místech určených k provádění náboženských úkonů, bohoslužeb a obřadů. (VIZUS, 2005)

3.1.7 Dary

Podstatou daru je dobrovolnost a bezúplatnost. Dárce nemůže od obdarovaného očekávat protiplnění, a to ani peněžní, ani nepeněžní formou. Za dary nelze považovat platby, které se vztahují k osobní potřebě poplatníka nebo jsou ve skutečnosti úplatou za reklamu vlastních výrobků či služeb. Dar může spočívat jak ve finanční částce, tak i nepeněžní formě (materiál, výrobky, ale i poskytnuté služby). Nepeněžní dary se ocení, není-li jejich cena známa, cenami zjištěnými podle oceňovacích předpisů. Forma dokladu, která poukazuje poskytnutí daru, není žádným závazným způsobem stanovena. Může se jednat o darovací smlouvu nebo pokladní doklad nebo doklad obdarovaného nazývaný potvrzení o převzetí daru nebo jiné, musí však obsahovat minimálně údaje o identifikaci dárce, identifikaci obdarovaného, předmět daru, účel, ke kterému je dar poskytnut, hodnota daru a datum darování. FO i PO si darem při splnění určitých podmínek mohou odečíst určité % od základu daně. (Ženíšková, 2012, s. 20)

3.1.8 Granty nadací

Nadace a nadační fondy se ustanovují podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadaci a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů. Jsou to účelová sdružení majetku, zřízená pro dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem může být rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv, ochrana přírodního prostředí, KP a tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu. (ČESKO, 1997, s. 4730)

Nadační fond využívá při své činnosti a při dosahování cíle, ke kterému byl zřízen výnosů z nadačního jmění a ostatní majetek nadace. Nadační jmění je peněžní vyjádření peněžitých i nepeněžitých vkladů a nadačních darů. Nadace využívá k dosahování účelu všechn svůj majetek. (ČESKO, 1997, s. 4731)

3.1.9 Grantové programy EU

ČR se po vstupu do EU stala příjemcem podpory z fondů, prostřednictvím kterých poskytuje EU finanční prostředky. Tyto prostředky jsou potom účelně využívány příjemcem pro regionální rozvoj v mnoha oblastech.

Operační programy EU v ČR na programovací období 2007-2013

V současné době v ČR existuje celkem 26 operačních programů (dále „OP“), z nichž je 8 tematicky zaměřených (dále „TOP“), 7 regionálních OP (dále „ROP“) a 2 OP Praha, 9 OP přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce.

Členěny jsou dle jednotlivých cílů regionální politiky

- OP cíle 1 - Konvergence (TOP, ROP)
- OP cíle 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (OP Praha)
- OP cíle 3 - Evropská územní spolupráce

Financování zabezpečují dva fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj (dále ERDF) a Evropský sociální fond (ESF).

Cíl 1: Tematické operační programy (TOP)

přidělená částka 21,23 miliard Eur

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- **Integrovaný OP**
- OP Technická pomoc

3.1.10 Integrovaný OP

Integrovaný operační program („dále IOP“) je jedním z osmi tematických operačních programů ČR pro čerpání prostředků z fondů EU v období let 2007-2013. Program obsahuje šest prioritních os. Pro podporu kultury je klíčová prioritní osa 5 „Národní podpora územního rozvoje“ a v rámci ní oblast intervence 5.1 „Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví“. Oblast intervence 5.1 – Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví (212,8 milionů Eur z ERDF). (MK ČR, 2012)

Oblast intervence 5.1 se zaměřuje na revitalizaci KP, modernizaci objektů a jejich vybavení pro uchování, ochranu a další využití národního kulturního dědictví a modernizaci kulturních služeb. V rámci oblasti intervence budou podporovány projekty zaměřené na využití stávajících objektů k poskytování kulturních služeb s vyšší přidanou hodnotou. (MK ČR, 2012)

Projekty musí mít prokazatelný přímý přínos na sociální a ekonomický růst a na zvýšení atraktivity prostředí státu, tak efekt spočívající v tom, že umožní napojení dalších projektů v oblasti služeb a podnikání.

Možnost získat prostředky pro financování projektů v oblasti kultury nabízejí i další oblasti intervence IOP. (MK ČR, 2012)

Cíl 1: Regionální operační programy pro regiony soudržnosti (ROP)

přidělená částka 4,66 miliard Eur

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- **ROP NUTS II Jihovýchod**
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Střední Čechy

Regionální operační program NUTS II Jihovýchod (dále „ROP JV“) je určen pro region soudržnosti Jihovýchod sestávající z kraje Vysočina a Jihomoravského kraje - kulturní památce Jihomoravského kraje se budu věnovat v praktické části práce. (ROP Jihovýchod, 2012) Má 4 prioritní osy – dostupnost dopravy, rozvoj udržitelného cestovního ruchu, udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel a technická pomoc. Na prioritní osu 2 rozvoj udržitelného cestovního ruchu je z fondů EU vyčleněno 133,8 milionů Eur, tj. 19,0 % ROP JV. (ROP Jihovýchod, 2012). Prioritní ose 2 - Rozvoj udržitelného cestovního ruchu a prioritní ose 3 – Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel se budu věnovat v praktické části práce, neboť tyto dvě osy se zaměřují na rozvoj služeb pro cestovní ruch a obnovu brownfields. ROP JV je financován z ERDF.(ROP Jihovýchod, 2012)

3.1.11 Program Culture

Program Culture na období let 2007–2013, je programem EU pro částečné financování především mezinárodních projektů z oblasti kultury. Hlavním cílem je podpořit kulturní oblast (společný kulturní prostor), a to prostřednictvím rozvoje kulturní spolupráce mezi tvůrci, kulturními aktéry a kulturními institucemi v zemích účastnících se programu, s cílem podpořit vznik evropského občanství.(ProCulture, 2003 – 2012)

3.1.12 Finanční mechanismy EHP/ Norska

Jsou alternativou pro ty, kterým se nepodaří získat dotaci z evropských strukturálních fondů. Prostřednictvím mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska přispívá Norsko spolu s Islandem a Lichtenštejnskem ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru (dále „EHP“) a k posilování spolupráce s patnácti státy ve střední a jižní Evropě. Žadatelé mohou získat granty na projekty z oblastí ochrany a obnovy kulturního dědictví, ochrany životního prostředí, rozvoje lidských zdrojů, zdravotnictví, na podporu udržitelného rozvoje, výzkumu a vývoje. Program je rozčleněn na pět let a nyní probíhá druhá fáze, období 2009 - 2014. Finanční mechanismus EHP a Finanční mechanismus Norska je spravován Kanceláří finančních mechanismů, která je přiřazena k sekretariátu Evropského sdružení volného obchodu v Bruselu. ČR ustanovila Ministerstvo financí ČR, aby spravovalo tento program.(Ministerstvo financí, 2009)

Prioritní oblast 1 se zabývá uchováváním evropského kulturního dědictví Ochrana a obnova nemovitého kulturního dědictví a zahrnuje v sobě možnosti zlepšení péče a ochranu movitého kulturního dědictví, obnovu historických městských území a historických území v regionech, historického a kulturního dědictví v regionech a odstraňování brownfields.(Ministerstvo financí, 2009)

V letech 2004-2009 byly v ČR formou těchto grantů podpořeny projekty za 104, 6 milionů Eur. Tyto projekty byly především zaměřeny na uchování kulturního dědictví, podporu zdravotnictví a rozvoj lidských zdrojů. 28. 7. 2010 byla podepsána Dohoda o pokračování finančních mechanismů EHP/Norska - mezi donorskými státy (Norsko, Island, Lichtenštejnsko) a EU pro období 2009 – 2014.(Ministerstvo financí, 2009)

3.1.13 Public Private Partnership

PPP - Public Private Partnership je zkratkou pro Partnerství veřejného a soukromého sektoru. PPP označuje formu spolupráce mezi orgány veřejné správy a podnikatelskými subjekty s cílem zajistit financování, výstavbu, obnovu a správu veřejné infrastruktury nebo poskytování veřejné služby. (ppp Centrum, 2012)

Mezi výhody PPP projektu patří levnější realizace v porovnání s veřejnými zakázkami a rozložení rizika. K nevýhodám se řadí časová náročnost a nákladná příprava a dlouhodobý závazek na straně veřejného zadavatele. Ve vztahu k památkám lze projekt použít pouze v případě, když vlastníkem památky je obec, kraj nebo stát. PPP je možné v konkrétně vymezených případech kombinovat s programy EU. (ppp Centrum, 2012)

3.1.14 Příjmy z vlastní činnosti památky

Příjmem z vlastní činnosti KP může být placené vstupné, pokud je objekt přístupný veřejnosti. Kromě výběru vstupného můžeme za příjem z vlastní činnosti považovat i další doplňkové služby, jako prodej upomínkových předmětů, dobová představení, pořádání slavností a festivalů v areálu nemovité památky. Z pronájmu částí památky pro komerční účely jako jsou svatební obřady, plesy, konference, muzejní expozice, koncerty, galerie, kavárny, restaurace, hotely získává vlastník památky pravidelné finanční prostředky od nájemců. V tomto případě však musí být vše organizačně zabezpečeno, aby nedocházelo k poškození památky a nebyla narušena její kulturní hodnota.

3.2 Nepřímé financování

Nepřímé financování je vymezeno tím, že nejde o poskytování finančních prostředků vlastníkům KP, ale dochází k úlevám, zvýhodněním nebo bezplatné odborné pomoci ve vztahu ke KP. Na základě této pomoci vlastník sice nezíská další objem finančních prostředků, ale bude ušetřen od některých nákladů.

Mezi zdroje nepřímé podpory patří osvobození od daní, daňová zvýhodnění a odborná pomoc pro vlastníka KP.

3.2.1 Osvobození od daní a daňová zvýhodnění

Prostřednictvím některých daňových předpisů může být vlastníkům KP umožněno osvobození od daně nebo jiné formy daňového zvýhodnění.

Děje se tak na základě zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem jsou od daně osvobozeny KP, na kterých jsou prováděny stavební práce. Osvobození trvá po dobu osmi let od vydání stavebního povolení. Od daně z nemovitosti jsou dále osvobozeny stavby památkových veřejně přístupných objektů, na základě smlouvy mezi ministerstvem kultury a vlastníkem památky.(ČESKO, 1992, s. 1946-1947)

Na základě zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, je možné být osvobozen od daně darovací při získání vlastnického práva k nemovitostem, které jsou KP, mezi příbuznými v řadě přímé nebo mezi manžely.(ČESKO,1992)

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, také zvýhodňuje odpisy na NKP v případě jejich technického zhodnocení.(ČESKO, 1992, s. 1996-1997)

3.2.2 Bezplatná odborná pomoc

Odborná organizace státní památkové péče je organizace pro výkon a koordinaci veškeré odborné činnosti v oboru státní památkové péče.

Tato organizace mimo jiné své činnosti, ke kterým patří např. vedení ústředního seznamu KP, zpracovávání podkladů pro ostatní orgány státní památkové péče, zabezpečování vzdělávání pracovníků v oboru státní památkové péče, poskytuje bezplatnou odbornou pomoc vlastníkům při zajišťování péče o KP.(ČESKO, 1987)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KULTURNÍ PAMÁTKA ZÁMEK BŘECLAV

Břeclavský hrad byl založen knížetem Břetislavem I mezi lety 1041 – 1050 na ochranu důležitého přechodu obchodní stezky přes hraniční řeku Dyji. Původně dřevěný hrad stával v místě dnešního zámku. První přestavba břeclavského hradu proběhla v první polovině 13. století a je spojena s Konstancí Uherskou a Oldřichem Korutanským. V tomto období byl dřevěný hrad přestavěn na kamenný. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012)

V roce 1348 kupují hrad Lichtenštejnové a poprvé vstupují do dějin břeclavského zámku. Za uherských válek, kolem roku 1470, bylo založeno dnešní město Břeclav. V roce 1534 se ve vlastnictví břeclavského hradu objevil rod Žerotínů, který začal s přestavbou gotického hradu na renesanční zámek. Ve dvou etapách vznikl dvoukřídlý zámecký objekt. (Město Břeclav, 2012)

Roku 1638 se panství dostává opět do rukou Lichtenštejnů. Od druhé poloviny 18. století přestává být zámek sídlem feudála a stává se sídlem úřadů a vrchnostenských úředníků. V zámeckých zdech sídlil například okresní soud, četnictvo, věznice. Poslední stavební úpravy probíhaly v 1. polovině 19. století. Na přelomu 19. a 20. století byl v severní části zámku vystavěn nový panský pivovar, stávající byl přestavěn pro účely sladovnického provozu. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012)

Za druhé světové války utrpěl zámek velké škody při bombardování spojeneckého letectva. Od roku 1945 se stává zámek majetkem československého státu a od roku 1948 jej získává Městský národní výbor Břeclav do svého vlastnictví. Na přelomu let 1948 a 1949 probíhaly nejnnutnější opravy zámeckého objektu (fasáda, střecha, okna, dveře) a byla zde umístěna odborná škola a úřadovna Sboru národní bezpečnosti. V 70. letech sloužil zámek jako sídlo řady organizací a institucí (České státní pojišťovny, občanského výboru Komunistické strany Československa). Od 80. let 20. století je zámek zcela nevyužíván. (Mečíř, 2008, s. 6)

4.1 Zámecký areál

Celý břeclavský zámecký areál je tvořen těmito objekty:

- ❖ Zámek a zámecká zahrada s parkem
- ❖ Hospodářské budovy zámku
- ❖ Původní panské hospodářské budovy, mezi které patří vrchnostenský vodní mlýn, sladovna a pivovar.

4.2 Současný stav zámku

Celý zámecký areál je v současnosti v chátrajícím stavu bez smysluplného využití. V dnešní době je objekt zámku zcela vyklizen a nevyužíván – kromě malé části přízemí, kde je provozována vinotéka (rozkládá se na 150 m²). Vinotéka, která byla vybudována v režimu provizorního řešení, byla zkolaudována v říjnu 2007 a město Břeclav tím projevilo odhodlání oživit v budoucnosti tento objekt. (Mečíř, 2008, s. 7)

Vzhledem k tomu, že zámecký areál tvoří pozemky a budovy v urbanizovaném území, které ztratily své původní využití, jedná se o typický příklad brownfieldu. Ten by se chtělo město Břeclav pokusit revitalizovat a znovu využívat pro veřejné účely. Zámecký areál je součástí města v bezprostřední blízkosti centra, 400 m od silnice I/55. Objekt je zařazen do seznamu KP a jeho rozloha je celkem 22767 m².(CRR CR, 2011)

Město se pokouší zakonzervovat alespoň současný zchátralý stav betonovými injekcemi do štítových částí, opravou cimbuří a zpevněním spodního lemu po celém obvodu objektu, část objektu je nově zastřešena.

4.3 Financování oprav památky v minulých letech

Město Břeclav se jako vlastník zámku v minulých letech snažilo různými investičními akcemi chátrající objekt především stavebně zabezpečit, aby nedocházelo k jeho dalšímu znehodnocování. Od roku 1992 do roku 2008 bylo proinvestováno přes 25 milionů Kč pouze na stabilizačních pracích.

Pro zámek nutné a finančně náročné opravy probíhaly už v letech 1996 – 1998 v celkové hodnotě 8 851 900 Kč. Tyto práce si město financovalo samo ze svých prostředků a jednalo se převážně o práce na střeše, neboť do zámku zatékalo a tato situace výrazně zhoršovala stav památky.

V letech 2003, 2004 a 2008 získalo město na realizaci neodkladného statického zajištění objektu dotaci ze státního rozpočtu (dále SR). Realizace probíhala ve třech etapách a z celkových nákladů ve výši 15 989 600 Kč činila dotace ze SR 12 444 000 Kč.

Tyto práce byly opravdu nevyhnutelné, v případě, že by nebyly provedeny, hrozilo celkové zřícení památky i ohrožení okolních objektů.

Následující tabulka uvádí přehledně jednotlivé provedené práce i s datem realizace a výpočtem celkových nákladů.

Tabulka 4 Náklady provedených prací

<i>Provedené práce</i>	<i>Realizace</i>	<i>Náklady v Kč</i>
<i>Archeologický výzkum</i>	<i>1992</i>	<i>17.032</i>
<i>Mikropilotáž, hydroizolace</i>	<i>1996</i>	<i>2.713.800</i>
<i>Sanace krovů</i>	<i>1997</i>	<i>2.378.400</i>
<i>Výměna krytiny</i>	<i>1998</i>	<i>3.759.700</i>
<i>Zajištění kleneb přízemí</i>	<i>2001</i>	<i>488.800</i>
<i>Hromosvod + zajištění cimbuří věže</i>	<i>2002</i>	<i>250.000</i>
<i>Statické zajištění I. Etapa</i>	<i>2003</i>	<i>3.389.600, dotace ze SR 1.444.000</i>
<i>Statické zajištění II. etapa</i>	<i>2004</i>	<i>6.600.000, dotace ze SR 6.000.000</i>
<i>Statické zajištění III. etapa</i>	<i>2008</i>	<i>6.000.000, dotace ze SR 5.000.000</i>

(Mečíř, 2008, s. 13)

V roce 2009 došlo při další etapě oprav břevclavského zámku k proinvestování dalších 24 milionů Kč. V této fázi šlo znovu pouze o odstraňování havarijního stavu zámku, stále se nejednalo o rekonstrukci objektu. Podle vyjádření zastupitelstva docházelo k opravám převážně v interiéru objektu a z vnější strany byl proveden zpevňující nátěr vápnem. O této etapě se vedly dlouhé spory způsobené tím, že vznikly nesrovnalosti ohledně neúměrného množství vynaložených finančních prostředků a výsledného efektu.

Od roku 2009 nedošlo k žádným dalším výrazným zásahům na zámku a stav objektu zůstává nezměněný.

4.4 Město Břeclav a okolí

Zámek Břeclav je ve vlastnictví města od roku 1958 a od 3. 5. téhož roku je zapsán do Ústředního seznamu KP ČR. Břeclav je město v Jihomoravském kraji, 52 km jihovýchodně od Brna na řece Dyji, poblíž hranic s Rakouskem a Slovenskem. Má rozlohu 77,11 km² a přibližně 25 tisíc obyvatel. K velkému hospodářskému rozmachu obce došlo zejména po příjezdu prvního vlaku z Vídně v roce 1839 – Břeclav se zakrátko stala prvním železničním uzlem v monarchii

a v roce 1872 byla císařským dekretem povýšena na město. Břeclav je okresním městem a také obcí s rozšířenou působností (dále ORP), pověřeným obecním úřadem a současně moderním městem ležícím na významné silniční i železniční křižovatce. Okres Břeclav se skládá z 63 obcí, ORP z 18 obcí.(ANON, 2012)

Turisté ocení, že Břeclav obklopují ojedinělé lužní lesy, které se jinde v Evropě nevyskytují. V okolí je vybudováno mnoho stezek a cyklostezek, které jsou nenáročné a vhodné pro všechny návštěvníky.(ANON, 2012)

Památky a turistické cíle nacházející se ve městě:

- farní kostel sv. Václava na náměstí T. G. Masaryka z poloviny 18. století, při náletu v listopadu 1944 byl zničen, na jeho místě byla v roce 1995 dokončena nová moderní stavba
- synagoga - stavba z roku 1868, o dvacet let později upravena v novorománském stylu
- kaple sv. Cyrila a Metoděje v parku před nádražím, novogotická stavba z let 1853-1856; před postavením nového kostela sv. Václava sloužila jako provizorium místní katolické farnosti
- kaple Vzkříšení Páně z roku 1875 v prostoru bývalého hřbitova na Sovadinově ulici, zrušeného roku 1888
- soubor staveb v centru Poštorné - knihovna, zdravotní středisko, fara, škola a budova Obchodní akademie z roku 1926 ve funkcionalistickém slohu
- novogotický kostel Navštívení Panny Marie v Poštorné byl dokončen v r. 1898 a na jeho stavbu bylo použito na 200 druhů typických režných cihel, tvarovek a glazovaných skřídlic. Veškerý materiál pocházel z místní knížecí cihelny. Novinkou je zpřístupnění vyhlídkové věže, která nabízí atraktivní pohled na město.
- obřadní síň židovského hřbitova s domkem hrobníka z roku 1892

- malá kaple sv. Rocha z roku 1892 na čtvercovém půdorysu, postavena na paměť epidemie cholery
- Lichtenštejnský dům nedaleko náměstí, v něm se mohou turisté seznámit s historií rodu Lichtenštejnů, jenž po 700 let utvářel podobu celého regionu
- boží muka za „Starú Břeclavú“ jsou státem chráněnou KP. Jsou zřejmě nejznámějšími božími muky v ČR. Boží muka jsou volně přístupná

Obrázek 2 Zámek Břeclav

(DENÍK/Eliška Windová, 2012)

4.5 Příjmy z využívání zámku Břeclav

Zámek Břeclav je již více než 20 let nevyužíván a v chátrajícím stavu. Zámek obklopuje také rozsáhlý pozemek, proto je možné pořádat v okolí zámku mnohé kulturní akce města Břeclav - Moravské dny, Svatováclavské a folklórní slavnosti, ale zámek sám není do těchto akcí zapojen. Přímo v zámku se nachází pouze vinotéka, která je v objektu v nájmu. Nájem má vlastník vinotéky dohodnut s městem Břeclav za symbolickou částku, která nepřináší městu žádné výrazné příjmy.

4.6 Projekty, které již proběhly

Projekt Oživení zámeckého areálu v Břeclavi

V letech 2005 – 2006 byl realizován projekt Oživení zámeckého areálu v Břeclavi, který pro město zpracovávala Nadace Partnerství. Využitelným výstupem z tohoto projektu se staly zpracované názory obyvatel města na budoucí využití zámku a jejich ochota spolupracovat při realizaci daného projektu. (Mečíř, 2008 s. 15)

Projekt zámek Břeclav – revitalizace nemovité kulturní památky

Další pokus o oživení zámku měl probíhat v letech 2009 – 2011 v rámci podpory z fondu EU. Měl to být významný projekt, kterým se chtělo město Břeclav pokusit získat finanční prostředky na obnovu zámeckého areálu. (Mečíř, 2008, s. 15)

Studie proveditelnosti k tomuto programu byla zpracována v roce 2008, kdy město žádalo o grant v rámci 1. výzvy k předkládání projektů ROP Jihovýchod. Projekt měl být realizovaný v letech 2009– 2011. (Mečíř, 2008, s. 15)

Projekt byl v souladu s Programem rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje 2007-2013. Mělo dojít k celkové rekonstrukci památky a vybudování kongresového sálu, komerčních ploch, prostor pro expozice LVA, galerijní a muzejní prostory a k úpravě okolí zámku včetně parkovacích možností. (Mečíř, 2008, s. 16)

Realizace měla oživit funkčnost chátrajícího objektu zámku Břeclav. Komerční prostory i kongresové sály měly být k dispozici k pronajímání, výstavní prostory by provozovalo městské muzeum a galerie.

Provozní příjmy z využívání nově vybudovaných prostor by činily přibližně 500 tisíc Kč/rok.

Tento projekt se nakonec neuskutečnil a vyjádření pracovníka Městského úřadu Břeclav odboru rozvoje a správy ze dne 1. 3. 2012 Ing. Zdeňka Mrláka k příčinám neúspěchu je následující: *projekt z roku 2008 nebyl doposud realizován, jelikož jsme na tuto akci nesehnali žádného investora ani dotační prostředky. V současné době se řeší způsob jak opravu zámku zrealizovat, každopádně je to běh na dlouhou trať. Řeší se otázka, jestli opravovat zámek po částech (např. aktuální je zpřístupnění vyhlídkové věže) nebo čekat, až seženeme peníze na akci jako celek. Aktuální je v současné době také řešení okolního prostoru zámku - tzn. zámeckého areálu. Záměrem současného vedení je smysluplně využít tento prostor, proto bude zpracována*

studie využití a následně se rozhodne, jak bude zámecký areál vypadat - mělo by se jednat o využití kombinace parku, volnočasových aktivit, atd. (Město Břeclav, 2012)

4.7 Náklady investiční fáze revitalizace zámeckého areálu

Technická příprava území

Stavební úprava zámku

Terénní a sadové úpravy

Jen tyto základní práce by vyšly na 118,7 milionů Kč, v případě úpravy západního křídla zámku by bylo potřeba investovat dalších 45 milionů Kč. Tyto čísla vycházejí z projektu Zámek Břeclav - revitalizace KP. Na úplné vybavení zámku by bylo potřeba získat více než 200 milionů Kč. (Mečíř, 2008, s. 36)

4.8 Budoucnost zámku z pohledu vedení města Břeclavi

4.8.1 Exteriérová památka

Podle vzoru Francie uvažovalo město Břeclav pouze o zrekonstruování exteriéru zámku. Cena této opravy by se pohybovala okolo 20 milionů a byla by tu možnost, že by se na celém financování mohlo podílet pouze město samo. Zámek by potom nesloužil k žádným účelům, jenom by se zlepšil první dojem z památky. (Ševčík, 2008)

4.8.2 Hotelové prostory

Irský hotelový řetězec a francouzská firma, která zajišťuje v Evropě ubytování pro bohatší klienty, měly zájem stát se nájemci zámku. Pronajímala by se pouze část zámku a zbytek by sloužil pro potřeby města. Samozřejmě by tyto subjekty musely pomoci s financováním obnovy zámku, aby se dal k těmto účelům používat. Tato myšlenka byla aktuální v době bývalého vedení města, dnes už je nahradily jiné projekty. (Ševčík, 2010)

4.8.3 Hobby market

Další záměr byl postavit v Břeclavi v lokalitě Zámecké louky velkoobchodní – Hobby market. K uskutečnění tohoto záměru nedošlo především pro silný odpor obyvatel Břeclavi, ale i přes opakované zamítavé stanovisko města, zástupci investora- společnosti Qinn Invest pořád věří tomu, že na louce poblíž břeclavského zámku postaví obchodní

centrum Hobby Břeclav a již počtvrté byla podána na krajský úřad žádost na posuzování vlivu stavby obchodního centra na životní prostředí.(Ševčík, 2012)

Proti plánům výstavby se kromě současného vedení města a sdružení Zelené Podluží postavilo i sdružení breclavských architektů Agora a Děti Země.(Ševčík, 2012)

4.8.4 Miniatury

Plánovaná obnova okolí zámku tzv. zámeckého parku, která má být prováděna ve spolupráci s Mendlovou univerzitou, by měla poskytnout upravené prostory s bludištěm, ve kterém by byly umístěny miniatury LVA. Tato akce byla schválena za minulého vedení, ale jako taková by měla pokračovat i v tomto období. Doposud však tato akce neprobíhá a miniatury jsou provizorně umístěny v Lichtenštejnském domě.(Šupálek,2010)

4.8.5 Vyhlídková věž

Vedení města chce opravit zámeckou věž a udělat z ní vyhlídku. Měla by sloužit turistům a postupně přilákat i nové investory. Zatím městu chybí počáteční finance. Mělo by jít o 6 milionů Kč. Věž je vysoká dvaatřicet metrů a je z ní pěkný výhled na Břeclav a okolí.(Ševčík, 2011)

Obrázek 3 Vyhlídková věž

(Ševčík, 2011)

4.8.6 Sportovní centrum a dětské dopravní hřiště

Tato varianta počítá s vybudováním parku, uvažuje se také o dětském a dopravním hřišti, ploše pro in-line bruslení a lanovém centru. Kromě hřiště by pod zámkem mohl být také kemp. Místo by se našlo i pro koutek s atrakcemi k dětským hrám. Šlo by o takovou

trojkombinaci, při které by se plocha dala rozdělit na třetiny, jež by spolu architektonicky ladily. Díky kempu by do města mohlo přijet více turistů a cyklistů. (Ševčík, 2012)

4.8.7 Kongresový sál a muzeum

Při této stavbě se počítá s prostory pro obecní účely, kongresovým sálem, muzeem. Součástí jsou i komerční místnosti a kryté podzemní parkoviště pro pětadvacet aut. Náklady by měly činit 220 milionů Kč.

4.9 Zhodnocení návrhů města a možností financování

4.9.1 Exteriérová památka

Vzhledem k celkovému technickému stavu památky a faktu, že se jedná téměř o ruinu, by varianta opravení zámku pouze z venku nemohla být konečná a časem by další rekonstrukce spolykaly mnohem více financí.

4.9.2 Hobby market

Toto využití se jeví jako naprosto nevhodné, jelikož vlastní budově zámku nijak nepomůže, dojde k narušení areálu okolo zámku, zvýší se už tak špatná dopravní dostupnost do centra města a zátěž pro životní prostředí. Pozitivem pro město Břeclav by byla finanční účast vlastníka Hobby marketu na úpravách okolí zámku.

4.9.3 Miniatury

Expozice plastových miniatur již přišla městský rozpočet na 15 milionů Kč. Pozemky už stály 25 milionů Kč, terénní úpravy, provozní zázemí, to vše by mělo přijít na víc jak 10 mil. Kč. Stále se však s areálem nic neděje a hotové miniatury musely být přemístěny nejdříve do pavilonu u nádraží (přišel město na 20 milionů Kč). Tento areál, vybudovaný pouze za účelem uchování miniatur, je nyní nevyužívaný a miniatury byly přesunuty do Lichtenštejnského domu. Město se chystá ve spolupráci s Mendelovou univerzitou tento projekt dále realizovat. Prostředky na tento projekt doposud šly a dále pravděpodobně půjdou z rozpočtu města.

4.9.4 Vyhlídková věž

Toto částečné zpřístupnění zámku není podle mého názoru nejlepší varianta postupu, jednalo by se pouze o opravu jedné věže, zatímco celý zámek by zůstal ve stejném stavu.

Zámek by se nestal atraktivnější pro turisty a už vůbec ne pro možné další podnikatele, kteří by se tam měli usídlit. Není také jisté, jestli by se tento plán dal realizovat vzhledem k technickému stavu památky. Vyhlídková věž by byla vhodná jako doplňková atrakce po zrealizování většího projektu opravy. Na opravu vyhlídkové věže a její zpřístupnění návštěvníkům by bylo potřeba 6 milionů Kč, tyto prostředky by město hledalo ve vlastních zdrojích nebo získáním úvěru.

U projektů miniatury a vyhlídková věž počítá město s použitím investičních prostředků převážně z vlastních zdrojů, s tím že dále očekává příjmy z provozu a tím také návratnost investice. Miniatury by mohly pomoci zámeckému okolí, ale již v předchozím umístění této expozice nebyla návštěvnost příliš vysoká. Navíc se zdá být velice neefektivní upravit okolí a vlastní objekt nechat chátrat. Jistý vliv na návštěvnost této věže by měla skutečnost, že jedna vyhlídková věž se již nachází nedaleko zámku v části Břeclav - Poštorná. Nedá se tedy odhadnout, zda by příjmy z provozu věže pokryly alespoň náklady spojené se zajištěním provozu věže.

4.9.5 Sportovní centrum a dětské hřiště

Budoucí studie nemá zatím řešit rekonstrukci samotného zámku, jelikož potřebná suma je příliš vysoká a město stále neúspěšně hledá zdroje financování a možnosti dotací. V současné době se počítá s úpravou rozsáhlého okolí zámku na park, uvažuje se také o dětském a dopravním hřišti, ploše pro in-line bruslení a lanovém centru. Investice by mohla být pořízena z ROP NUTS II Jihovýchod, ale tato možnost opět neřeší problém zámku.

4.9.6 Kongresové, výstavní sály a prostory k pronájmu

Projekty, které se doposud město Břeclav pokusilo realizovat, vycházely z předpokladu, využít prostory zámku v rámci cestovního ruchu nebo kultury jako sály výstavní, pro stálé expozice, galerie a pronájmy.

Město Břeclav s přibližně 25 tisíci obyvateli má však již více než nadbytek konferenčních, výstavních a komerčních ploch, takže myšlenka na vybudování dalších podobně využívaných objektů je dle mého názoru nevhodná. Tento projekt by se možná uskutečnil, fondy EU by dokázaly financovat větší část přestavby a památka by díky tomu zůstala zachována, ale udržitelnost projektu, případně, že by někdy měla památka vydělávat tolik,

aby městu postupně vracela investované prostředky je dost mizivá. V následující kapitole uvádím všechny objekty ve městě, sloužící ke kulturním účelům.

4.10 Objekty ve městě sloužící k pronajímání na kulturní činnosti

4.10.1 Kulturní dům Delta

KD Delta se nachází přímo v centru města a zájemcům nabízí pronájem:

Estrádního sálu – určen k pořádání plesů, koncertů, schůzí apod.

Divadelního sálu - může sloužit k pořádání představení, besed a přednášek

Výstavní síň – výstavy, expozice

Mimo KD Delta mají všechny městské části Břeclavi své kulturní domy.

Obrázek 4 KD Delta

(Kulturní dům Delta, 2006)

4.10.2 Lichtenštejnský dům

Lichtenštejnský dům byl v Břeclavi otevřen 15. května 2009 a nachází se v něm expozice do historie rodu Lichtenštejnů, miniatury staveb LVA, vinotéka lichtenštejnských vín, turistické informační centrum. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012a)

Obrázek 5 Lichtenštejnský dům

(Mahovský, 2010)

4.10.3 Městské muzeum a galerie Břeclav

Městské muzeum a galerie Břeclav v současnosti spravuje muzejní sbírku o 30 000 sbírkových předmětech. Zastoupeny jsou sbírkové fondy – archeologie, galerie, fotoarchiv, historie a etnografie.

V rámci doplňkové činnosti pořádá Městské muzeum a galerie Břeclav pravidelné kulturní a vzdělávací akce, galerijní výstavy a jinak společensky přínosné akce sloužící široké veřejnosti. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012b)

Obrázek 6 Muzeum a galerie Břeclav

(Smyčková, 2012)

4.10.4 Synagoga Břeclav

Byla postavena v roce 1868. V roce 1888 ji významný vídeňský architekt Max Fleischer renovoval v novorománském slohu. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012) Po 2. světové válce sloužila jako skladiště, v letech 1997 - 1999 prošla celkovou rekonstrukcí a nyní je využívána ke kulturně - společenským účelům. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012c)

Obrázek 7 Synagoga

(Bartošová, 2012)

4.10.5 Zámek Pohansko

Zámek je ve správě Městského muzea a galerie Břeclav. Stálá expozice věnovaná velkomoravskému hradisku, se nachází v prostorách zámku po celý rok.

Dále je zámek využíván pro:

- příležitostné výstavy v minigalerii
- pravidelné prezentace aktuálního dění na lokalitě
- prohlídky exteriérů. (Muzeum a galerie Břeclav, 2012d)

Mezi služby poskytované zámekem patří pronájem prostor pro konání výstav.

Zámek nabízí i další doplňkové služby:

- fotografování
- filmování
- sociální zařízení
- občerstvení
- pronájem prostor
- svatební obřady
- šatna
- odpočinková zóna
- vybudovaná cyklostezka
- služby cyklistům.(Muzeum a galerie Břeclav, 2012)

Obrázek 8 Pohansko

(Šrubařová, 2012)

4.10.6 Vila Elux

Novobaroční vila u bývalého pivovaru pod břeclavským zámkem z roku 1901 je čerstvě opravena. Dům původně určený k demolici nechal opravit soukromý podnikatel.

Na první pohled vila zaujme slunečními hodinami. Kromě firemních kanceláří vznikla v budově nová výstavní galerie výtvarného umění.

4.10.7 Budova bývalého městského úřadu Břeclav

Budova bývalého městského úřadu Břeclav se nachází v centru města nedaleko dnešního městského úřadu. Její prostory mohou být pronajímány k rozličným účelům, nejvíce bývá využívána jako obřadní síň, místnosti k pořádání konferencí případně i výstav.

4.11 Návrhy na jiné využití břeclavského zámku, které umožní jak získání potřebných prostředků k rekonstrukci, tak udržitelnost následného provozu této památky

4.11.1 Podnikatelský inkubátor v areálu zámku Břeclav

Podnikatelský inkubátor - je prostředí pro začínající firmy, které ho využívají za předem stanovených podmínek zvýhodněného nájemného včetně služeb poskytovaných provozovatelem inkubátoru. Jedná se především o malé a střední firmy, které začínají s dobrým nápadem, ale nemají dostatek financí na zahájení činnosti.(CzechInvest, 2012)

Všechny projekty, které se doposud město Břeclav pokusilo realizovat, vycházely ze záměru využít zámek v oblasti cestovního ruchu nebo kultury. Jako podstatně výhodnější se ale s ohledem na současnou ekonomickou situaci jeví pokusit se získat dotace z fondů EU a využít zámek jako podnikatelský inkubátor. Na základě finančních prostředků z fondů získá město peníze na opravu zámku, který následně bude sloužit malým začínajícím firmám v okrese Břeclav a okolí a další prostory opraveného zámku mohou být využity i ke zcela komerčním účelům nebo pro účely města. Nezanedbatelná je také možnost získání prostředků od podnikajících subjektů. Inkubátor bude za výhodných nájemních podmínek jistě plně obsazen začínajícími podnikateli a časem může hradit městu prostředky, které byly použity na rekonstrukci. Navíc budou z prostředku podnikatelů částečně hrazeny náklady na provoz a současně může město využívat pro své potřeby některou zde vybudovanou konferenční místnost.

Co všechno může podnikatelský inkubátor nabízet:

- snížené nájemné
- nově vybavené kancelářské prostory
- možnosti využívat moderní technologie
- společné konferenční místnosti
- přístup k informacím, vzájemná spolupráce, poradenská činnost
- spolupráce s praxí a vysokými školami či jinými institucemi

V současné době probíhá v rámci OP podnikání a inovace 2007 – 2013, prioritní osa Prostředí pro podnikání a inovace - program podpory Prosperita, jehož cílem je podpora zakládání a rozvoje infrastruktury pro výzkum, technologický vývoj a inovace zaměřené převážně na realizaci nových technologií, výrobků a služeb. V souvislosti s podporou inovační infrastruktury pro nově vznikající firmy se program dále zaměřuje na podporu zakládání, činnosti a dalšího rozvoje podnikatelských inkubátorů.(CzechInvest, 2012)

Z prostředků tohoto programu může být hrazen:

- Dlouhodobý hmotný majetek, jako jsou pozemky, budovy, stroje, dále nákup a úprava pozemků, nákup staveb, odstranění staveb, rekonstrukce/modernizace staveb, projektová dokumentace, síť a komunikace
- Dlouhodobý nehmotný majetek, zejména software, licence
- Provozní náklady, zejména služby poradců, expertů, studie, školení, semináře, mzdy a související sociální a zdravotní pojistné

Od 15. března 2011 probíhá již v pořadí třetí výzva žádosti o podporu v programu podpory Prosperita Výzva II – pokračování. Tuto aktuální už město Břeclav využít nestihne, ale touto cestou by se mělo ubírat při zpracování podkladů nutných pro podání žádosti v případě další výzvy buď v tomto programovacím období, případně v období 2014 – 2020.(CzechInvest, 2012)

V žádosti o dotaci musí být splněna tato kritéria:**Prokázána vazba na výzkumné subjekty a spolupráce s těmito subjekty**

Jako jeden z možných kandidátů na spolupráci by se dala doporučit Mendelova univerzita v Brně, jednak proto, že se nachází v regionu a město Břeclav již spolupracuje s touto univerzitou na přípravě studií na úpravu a obnovu prostranství kolem břeclavského zámku.

Spolupráci v této oblasti škola městu sama navrhla, takže by tedy nebyl problém dohodnout vzájemnou spolupráci i při tomto projektu.

Vyjasněné majetkoprávní vztahy v souvislosti s projektem

Připravená projektová dokumentace v požadované formě

Bylo by také vhodné, kdyby město při zpracovávání Programu rozvoje města Břeclav do něj tento projekt zařadilo, neboť by tímto získalo bonifikaci.

Zajištění profinancování projektu a jeho udržitelnost

Vybudováním inkubátoru by došlo k vytvoření kancelářských prostor pro začínající firmy, které by platili zvýhodněné nájemné 500 - 1000 Kč/m²/rok, podle umístění kanceláře v objektu, což by znamenalo úsporu okolo 500 Kč/m² proti průměrné výši nájemného za podnikatelské prostory v místě obvyklé. Pro město jako vlastníka by to znamenalo pravidelný příjem a podle množství inkubovaných firem, případně podle využívání dalších sálů v budoucnu snad i ziskovost projektu.

Projekt má pozitivní či neutrální vliv na životní prostředí

Město by v objektu muselo povolit pouze takový druh činností, které nebudou mít negativní vliv na životní prostředí.

4.11.2 Dotace programu Prosperita

Podpora je poskytována formou dotace a výše dotace je určena v závislosti na způsobilých výdajích vzniklých v souvislosti s plněním projektu. V případě projektů obsahujících stavební práce může dotace činit 5 – 300 milionů Kč a míra podpory v režimu nezakládajícím veřejnou podporu, činí dotace 75 % způsobilých výdajů.(CzechInvest, 2012)

4.11.3 SWOT analýza při přebudování zámku na podnikatelský inkubátor

Silné stránky (Strengths)

- ✓ Objekt v centru okresního města
- ✓ Dobrá dopravní dostupnost k objektu

- ✓ Využitelné okolí patřící k zámku
- ✓ Mnoho místností vhodných k zřízení kanceláří i konferenčních místností
- ✓ Využitelné okolí zámku

Slabé stránky (Weakness)

- ✓ Velmi špatný až devastující technický stav památky
- ✓ Velký objekt
- ✓ Prozatím nezpracovaná dokumentace
- ✓ V roce 2013 konec dotačních programů EU pro období 2007 – 2013
- ✓ Orientace pouze na dotace s velkou jednorázovou podporou
- ✓ KP – není možné provádět změny bez souhlasu památkového ústavu

Příležitosti (Opportunities)

- ❖ Zvýšení zaměstnanosti v regionu
- ❖ Z nájemného a jiných poskytovaných služeb v objektu hradit náklady projektu a tím zajistit jeho udržitelnost
- ❖ Rekonstrukce a obnova KP
- ❖ Zlepšení celkového vzhledu centra města
- ❖ Využívání některých zrekonstruovaných částí pro potřeby města

Hrozby (Threats)

- ❖ Při obnově nutná úzká spolupráce a dodržování pokynů památkového ústavu
- ❖ Velká finanční náročnost projektu, včetně odborně zpracovaného projektu
- ❖ Časová náročnost rekonstrukce
- ❖ Není jisté, zda v dalším programovacím období budou pokračovat tyto OP a s jakým objemem financí

Protože je objekt velmi rozsáhlý, realizace opravy celého zámku a následné přebudování a vybavení tak, aby mohl splňovat funkci podnikatelského inkubátoru a další navrhované funkce by bylo velmi nákladné. Celkové náklady by dosáhly částky více než 200 milionů

Kč. Jako vhodné řešení se tedy nabízí možnost provést nejdříve všechny nutné opravy a zajistit aby zámek dál nechátral. Zrenovat místnosti a k plnému využívání nejdříve vybavit pouze část těchto prostor, s tím že na dovybavení reprezentačních sálů a prostorů pro účely města by se dalo využít jiných možností financování, protože objem potřebných prostředků by byl mnohem menší. Až se celý projekt rozběhne a vlastník bude sám vidět, jaké další funkce by mohl zámek zajišťovat, případně po čem bude poptávka ze strany města, podnikatelů či veřejnosti, bude dále pokračovat v rekonstrukci s konkrétním cílem.

Kombinovat financování tohoto projektu prostřednictvím spolupráce Public Private Partnership a programů EU není v tomto případě možné. V rámci prioritní osy Prostředí pro podnikání a inovace lze tuto spolupráci využít ve všech programech kromě vybraného programu Prosperita.

Podnikatelský inkubátor jistě není jedinou smysluplnou alternativou na využívání zámku, ale model, který nastínil zástupce amerického velvyslance Joseph Pennington při návštěvě v Břeclavi zapadá do stejné oblasti.

Obrázek 9 Zámek Břeclav

(hradar, 2012)

Z jeho vyjádření nad otázkou využití zámku: „*Jde o to vytvořit na zámku prostor pro soukromé podnikání i veřejnou sféru*“. *Jak podotkl, spojení soukromého a veřejného sektoru je jediný model, který funguje dobře. „Rozpočty nejsou nafukovací. Máme zkušenosti s obnovováním komunit v New Orleans nebo v Baltimoru, kde se tímto způsobem opravují staré průmyslové budovy a komplexy. Je to jediné, co nám zbývá,“* naznačil s tím, že tento způsob je podle něj jediný správný. *„Pokud opravy zaplatí jen radnice bez toho, aby do toho tamní obyvatelé vložili vlastní práci a úsilí, nedojde k naplnění, které by dalo prostoru další život,“* byl přesvědčený. (Eliška Windová, 2011)

4.11.4 Železniční muzeum

Současně s inkubátorem by prostory zámku Břeclav mohly sloužit jako stálá expozice muzea železnice. Břeclav je všeobecně známa jako velký železniční uzel, jako první město na území současné ČR, do kterého byla v roce 1837 přivedena železnice, nebo jako první železniční uzel na území bývalého Rakouska - Uherska. Dnes se však kromě cedulky na nástupišti, která připomíná příjezd prvního vlaku do Břeclavi, žádná jiná zmínka o její významné železniční minulosti ani současnosti ve městě nenachází. S ohledem na silnou komunitu železničních nadšenců jak v ČR, tak v okolních státech (na Slovensku i v Rakousku), by využití části zámeckých prostor pro železniční muzeum spojené např. s velkým modelovým kolejištěm bylo významným argumentem pro návštěvu Břeclavi pro značný počet takto zaměřených turistů. Financování expozice železnice by se dalo zajistit formou sponzorského daru, veřejné sbírky nebo soukromého daru.

4.11.5 Penzion pro bohatší seniory

Jednalo by se o nadstandardní bydlení pro seniory. Tento druh služeb je v současnosti velice poptávaný. Areál by mohl sloužit k důstojnému životu pro movitější seniory okresu Břeclav, případně by možnost ubytování v areálu zámku mohli získat i klienti z blízkých vesnic v sousedním Rakousku. O tento projekt měla v Břeclavi zájem francouzská firma, jež staví po Evropě ubytování pro bohaté důchodce. Při financování tohoto projektu, jehož náklady se odhadují na více než 200 milionů Kč by mohlo jít o spolupráci soukromé firmy, vlastníka památky a dotačního fondu EU.

Penzion by mohl poskytovat tyto služby:

Základní zdravotní péče – lékař, sestry, pomocný personál

Ubytovací služby – apartmány, nadstandardní pokoje

Stravování – jídelna, restaurace, občerstvení

Sociální služby – pracovníci sociálních služeb

Doplňkové služby:

Kulturní program – společenské místnosti, kulturní sál

Sportovní aktivity – tělocvična, rehabilitační pracoviště

Wellness – bazén, relaxační procedury

Dopravování klientů – parkoviště, pronájem automobilů

Organizace volnočasových aktivit

Obrázek 10 Návrh opravy

(Dřevčický park, 2010)

4.11.6 Služby pro cykloturisty

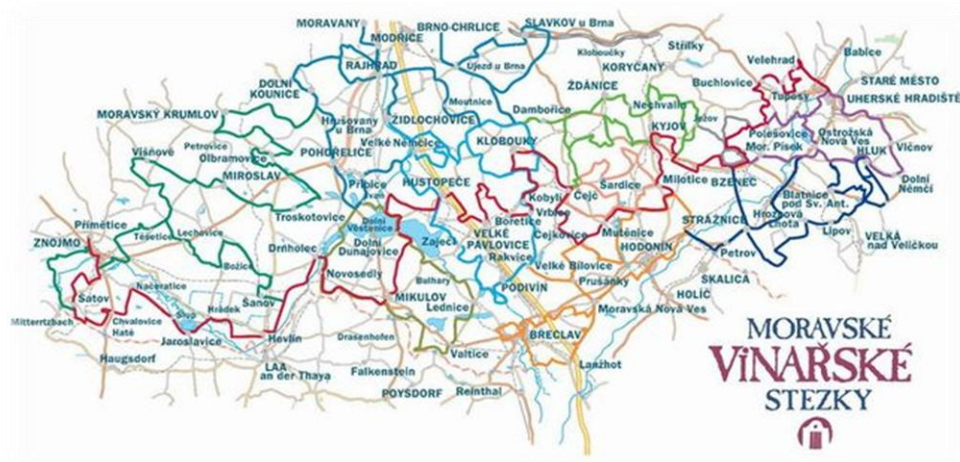
Po úpravě okolí zámku by mohla část zámku a hlavně jeho exteriér sloužit také cyklistům. V okolí města se nachází řada atraktivních cyklostezek, z nichž několik vede v bezprostřední blízkosti zámku a návštěvníci by mohli využívat některých ze služeb v objektu, jako jsou restaurace, občerstvení, venkovní posezení, prostor pro odložení kol, sociální zařízení, úschovnu apod. Tento projekt by také zajistil zvýšení atraktivnosti zámku, zaměstnanosti ve městě, přilákal by nové podnikatele a investory.

Cyklostezky ve městě a okolí

- **Cyklotrasa č. 411 Nový rybník - Františkův rybník** Valtice (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasa č. 412 Lednice - U Zlatého jelena** Lednice (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasa č. 42 Břeclav - Poštorná - Pohansko** Břeclav (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasa č. 44 Lanžhot - Mikulčice** Lanžhot (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasa č. 5043 Vranovice - Lednice** Lednice (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasa č. 5045 Lednice - Valtice** Lednice (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasa č. 6051 Nové Mlýny - Olšiny** Přítluky (Okres Břeclav)
- **Cyklotrasy** Lednice (Okres Břeclav)
- **Vinařská stezka - Podluží** Břeclav (Okres Břeclav)

Obrázek 11 Moravské vinařské stezky

(Cyklotoulky, 2005 – 2010)

Samozřejmě jsou možné různé kombinace výše zmíněných variant případně doplnění o nové způsoby využití areálu. U těchto návrhů by se dal využít projekt Public Private Partnership. Následně při zajišťování provozu jednotlivých služeb, by už muselo jít pouze o dlouhodobou spolupráci mezi městem a soukromým investorem.

4.11.7 SWOT analýza využití zámku jako penzionu pro seniory, provozu muzea nebo poskytování služeb pro cykloturisty

Silné stránky (Strengths)

- ✓ Objekt v centru okresního města
- ✓ Dobrá dopravní dostupnost k objektu
- ✓ Využitelné okolí patřící k zámku
- ✓ Objekt rozčleněn na jednotlivé místnosti vhodné k ubytování
- ✓ Možnost víceúčelového využití objektu
- ✓ Cyklostezky vedoucí v bezprostřední blízkosti objektu
- ✓ Poloha města Břeclav přímo na hranicích s Rakouskou a Slovenskou republikou - dobrá dostupnost pro zahraniční zájemce o ubytování pro seniory
- ✓ Využitelné okolí zámku

Slabé stránky (Weakness)

- ✓ Velmi špatný až devastující technický stav památky
- ✓ Prozatím nezpracovaná dokumentace
- ✓ KP – není možné provádět změny bez souhlasu památkového ústavu
- ✓ Velký objekt
- ✓ Orientace pouze na dotace s velkou jednorázovou podporou

Příležitosti (Opportunities)

- ❖ Z nájemného a jiných poskytovaných služeb v objektu hradit náklady projektu a tím zajistit jeho udržitelnost
- ❖ Zvýšení zaměstnanosti ve městě
- ❖ Rekonstrukce a obnova KP
- ❖ Zlepšení celkového vzhledu centra města
- ❖ Příjmy pro vlastníka i podnikatele provozující své činnosti v areálu
- ❖ Zvýšení atraktivity města a příliv nových turistů

Hrozby (Threats)

- ❖ Velká finanční náročnost projektu
- ❖ Časová náročnost rekonstrukce
- ❖ Nemusí se najít investor, který by byl schopný poskytnout tak velkou dotaci
- ❖ Nutnost spolupráce 3 subjektů: města, soukromého investora a prostředků fondu EU
- ❖ Odborně zpracovat projekt i žádost

4.12 Fondy EU – NUTS II Jihovýchod**Prioritní osa 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu Oblast podpory 2.1 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch**

Pro variantu penzionu, muzea či poskytování služeb cyklistům by se jako vhodný zdroj dal využít např. fond EU NUTS II Jihovýchod.

V rámci této oblasti podpory jsou podporovány projekty zaměřené na kongresovou, městskou a kulturní turistiku, cykloturistiku, památky regionálního významu a jejich zpřístupnění pro potřeby cestovního ruchu, rozvoj kapacit malých a středních podnikatelů působících v cestovním ruchu.(ROP Jihovýchod, 2012)

Příspěvek ERDF (85 % celkových způsobilých nákladů oblasti podpory) dosáhne pro celou oblast podpory 121, 2 milionů Eur. Zbývajících 15% celkových způsobilých výdajů se hradí z národních veřejných zdrojů formou financování.

Příjemci podpory mohou být obce, svazky obcí, kraje, nestátní neziskové organizace, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, právnické osoby s účastí samosprávy, malí a střední podnikatelé.(RR NUTS II Jihovýchod, 2012)

Prioritní osa 3 – Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel Oblast podpory 3.2 – Rozvoj regionálních středisek

Tato prioritní osa a oblast podpory je další z možností, která by se dala využít. V rámci oblasti podpory 3.2 je možné oživení a regenerace brownfields. Cílem je zvýšit atraktivitu prostředí pro obyvatele regionu, města, turisty a podnikatele.(RR NUTS II Jihovýchod, 2012)

Projekty by plnily specifické cíle oblasti podpory, protože by zvýšily atraktivitu městského prostředí, podpořily rozvoj občanské vybavenosti, revitalizovaly lokalitu a obnovily také doprovodnou infrastrukturu.(RR NUTS II Jihovýchod, 2012)

Příspěvek ERDF (85 % celkových způsobilých nákladů oblasti podpory) dosáhne pro celou oblast podpory 49, 94 milion Eur. Zbývajících 15% z celkových způsobilých výdajů se hradí z národních veřejných zdrojů formou financování.(RR NUTS II Jihovýchod, 2012)

Příjemci podpory mohou být obce a města s 5000 – 49 999 obyvateli, organizace zřizované nebo zakládáné obcemi, nestátní neziskové organizace, vzdělávací instituce, malí a střední podnikatelé.(RR NUTS II Jihovýchod, 2012)

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé práce v její teoretické části bylo zhodnotit stav památkové péče v ČR a následně vymezit možné způsoby financování ochrany a provozu KP. Získané poznatky jsem aplikovala v praktické části práce, ve které jsem na základě provedené analýzy navrhla nové možnosti využívání objektu zámku v Břeclavi i s přiřazením vhodné formy financování navržených projektů.

Vzhledem k velikosti posuzovaného objektu a náročnosti rekonstrukce přicházejí v úvahu při financování převážně fondy EU, protože poskytují velké množství finančních prostředků a jednorázová dotace se může pohybovat v stovkách milionů Kč. Fondy ministerstva kultury, popř. Jihomoravského kraje slouží k profinancování takových projektů, které jsou prováděny na menších objektech nebo na památkách s menším poškozením. S využitím těchto zdrojů se dá uvést do provozu část památky např. vyhlídková věž břeclavského zámku. Pokud by měl být zámek využíván ke komerčním účelům, nebude možné ani využití fondů EHP/Norsko.

Velkým omezením u dotací z fondů EU je časová a administrativní náročnost přípravné fáze, ve které dochází ke zpracování projektu, vyplňování a posuzování žádosti. Při tvorbě podkladů k získání finančních prostředků musíme zajistit kvalifikované pracovníky, kterých je stále ještě na trhu nedostatek. Nezbytné je také spolupracovat s NPÚ při tvorbě projektů a kontrole prováděných prací z jeho strany. Dalším omezením pro vlastníka KP je blížící se konec programovacího období pro roky 2007 - 2013.

Jako nejvýhodnější řešení by se nabízelo víceúčelové využití zámku. Jako hlavní činnost by zámek plnil funkci podnikatelského inkubátoru a jeho provoz by byl doplněn dalšími z navržených projektů, které by mohly být realizovány v pozdějším časovém období a jejich provoz by se financoval z jiných zdrojů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

1. JURNÍKOVÁ, Jana et al. 2009. *Správní právo: Zvláštní část*. 6. dopl. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 399 s. ISBN 970-80-210-4847-8.
2. KESNER, Ladislav, 2005. *Marketing a management muzeí a památek*. 1 vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 80-247-1104-4.
3. MEČÍŘ, Tomáš, - SEWACO, s.r.o. 2008 *Studie proveditelnosti – revitalizace nemovité kulturní památky*, 44 s. Dostupný ve formátu pdf.
4. PEK, Tomáš, 2007. *Financování provozu, údržba a obnova památek: Prostředí a souvislosti*. 1 vyd. Praha: Oeconomica, 116 s. ISBN 978-80-245-1309-6.
5. PEKOVÁ, Jitka, Pilný, J. a Jetmar, M. 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. a rozšiř. vyd. Praha: ASPI, 712 s. ISBN 978-80-7375-351-5.
6. VARHANÍK, Jiří a MALÝ, Stanislav. 2011. *Zákon o státní památkové péči: Komentář*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwers, 1161 s. ISBN 978-80-7357-659-2.

Zákony

7. ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 7. 7. 2002, částka 73, s. 3557 – 3558. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>. ISSN 1211-1244
8. ČESKO. Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách). In: Sbíрка zákonů České republiky. 28. 2. 2001, částka 47, s. 3014-3016. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-117>. ISSN 1211-1244

9. ČESKO. Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky. 3. 9. 1997 částka 80, s. 4730 – 4731. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338>. ISSN1211-1244
10. ČESKO. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky. 4. 5. 1992, částka 71, s. 1946 – 1947. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338>. ISSN 1211-1244
11. ČESKO. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Sběrka zákonů České republiky. 5. 5. 1992, částka 73, s. 1996 – 1997. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338>. ISSN 1211-1244
12. ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky. 20. 11. 1992, částka 117, s. 3485 Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>. ISSN 1211-1244
13. ČESKO. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky. 30. 3. 1987, částka 6. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1987-20>. ISSN 1211-1244
14. ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky. 30. 3. 1987, částka 1, s. 22. ISSN 1211-1244. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

Internetové zdroje

15. ANON, poslední editace 17. 4. 2012. *Břeclav*. Wikipedia.org [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C5%99eclav>

16. BARTOŠOVÁ, Michaela. 2012. *Synagoga Břeclav*. Zidovskepamatky.cz [online]. 2012 [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://zidovskepamatky.unas.cz/Breclav-syn.jpg>
17. Cyklotoulky, © 2012. *Moravské vinařské stezky*. Cyklotoulky.cz [online]. 2012 [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.cyklotoulky.cz/clanky/clanky-display/cyklostezky/ceska-republika/moravske-vinarske-stezky/00175>
18. CRR ČR, © 2012. *Brownfields - Jihomoravský kraj*. Risy.cz [online]. [cit. 2012-05-03] Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihomoravsky-kraj/regionalni-informace/brownfields/>
19. CzechInvest, © 2012. *Prosperita výzva II pokračování*. Czechinvest.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/prosperita-vyzva-ii-pokracovani>
20. České dědictví UNESCO, © 2010. *Dvanáct českých divů světa*. UNESCO-czech.cz [online]. [cit. 2011-05-04]. Dostupné z WWW: <http://www.unesco-czech.cz/>.
21. ČTK, © 2012. *První seznam národních kulturních památek čítal 33 položek*. Ceskatelevize.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/170178-prvni-seznam-narodnich-kulturnich-pamatek-cital-33-polozek>
22. Dřevčický park, © 2012. *Návrh opravy*. Drevcickypark.cz [online]. 2012 [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.drevcickypark.com/rezidencni-bydleni-pro-seniory-pohled-na-hlavni-budovu-1404036426.html>
23. Hradar, 2012. *Zámek Břeclav*. Hradar.rajce.idnes.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: http://hradar.rajce.idnes.cz/zamek_Breclav/#P1010533.jpg
24. Krajský úřad Jihomoravského kraje, © 2012. *Dotační oblast kultura a památková péče*. Dotace.kr-jihomoravsky.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z:

<http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/2048-506-Podpora+rozvoje+v+oblasti+kultury+a+pamatkove+pece.aspx>

25. Královéhradecký kraj, © 2008. *Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy*. Kr – kralovehradecky.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/kultura/obecne-predpisy/umluva-o-ochrane-architektonickeho-dedictvi-evropy-3660/>
26. Kulturní dům DELTA, © 2006. *KD Delta*. Kdbreclav.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.kdbreclav.cz/foto.htm>
27. MAHOVSKÝ, David. 2010. *Lichtenštejnský dům*. Turisticky-denik.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.turisticky-denik.cz/vizitka/1371-lichtenstejnsky-dum.html>
28. MATULA, Vladimír. © 2012. *Sponzoring*. Vladimirmatulazjihlavy.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.vladimirmatula.zjihlavy.cz/sponzoring.php>
29. Ministerstvo financí, © 2009. Finanční mechanismus EHP/Norska 2009 - 2014. Mfcr.cz [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_financni_mech_ehp_norsko_2014.html
30. Ministerstvo kultury, © 2010a. *Dotace občanským sdružením*. Mkcr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/dotace-obcanskym-sdruzenim-1545/>
31. Ministerstvo kultury, © 2010b. *Havarijní program*. Mkcr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=428>
32. Ministerstvo kultury, © 2010c. *Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností*. Mkcr.cz [online]. [cit. 2012-01-29].

- Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/podpora-obnovy-kulturnich-pamatek-prostrednictvim-obci-s-rozsirenou-pusobnosti-2432/>
33. Ministerstvo kultury, © 2010d. *Podpora pro památky UNESCO*. Mkr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=2433>
34. Ministerstvo kultury, © 2010e. *Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny*. Mkr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=431>
35. Ministerstvo kultury, © 2010f. *Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón*. Mkr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>
36. Ministerstvo kultury, © 2010g. *Program restaurování movitých kulturních památek*. Mkr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=432>
37. Ministerstvo kultury, © 2010h. *Program záchrany architektonického dědictví*. Mkr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatky/granty-a-dotace/program-zachrany-architektonickeho-dedictvi-430/>
38. Ministerstvo kultury, © 2010i. *Státní fond kultury* Mkr.cz [online]. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/scripts/detail.php?i/d=433>
39. Místopisný průvodce po české republice: *Břeclav – historie obce* [online]. © 2009 Místopisy.cz [cit. 2012-05-03] Dostupné z: http://www.mistopisy.cz/historie_breclav_7474.html

40. MK ČR, © 2012. *Dokumenty iop 5.1. Kultura – Evropa.eu* [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://www.kultura-evropa.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=6&Itemid=4
41. Muzeum a galerie Břeclav, © 2012a. *Lichtenštejnský dům*. Muzeumbv.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.muzeumbv.cz/lichtenstejnsky-dum/aktualni-pozvanky-lichtenstejnsky-dum>
42. Muzeum a galerie Břeclav, © 2012b. Muzeumbv.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.muzeumbv.cz/>
43. Muzeum a galerie Břeclav, © 2012c. *Synagoga*. Muzeumbv.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.muzeumbv.cz/synagoga/novinky-mestska-synagoga>
44. Muzeum a galerie Břeclav, © 2012d. *Zámeček Pohansko*. Muzeumbv.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.muzeumbv.cz/zamecek-pohansko/novinky-zamecek-pohansko>
45. Muzeum a galerie Břeclav, © 2012. *Historie*. Muzeumbv.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://muzeumbv.cz/z-historie-breclavi>
46. Národní památkový ústav, © 2012. *Vývoj a současné principy památkové péče*. Npu.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.npu.cz/pro-odborniky/pamatky-a-pamatkova-pece/historie-a-principy-pamatkove-pece/>
47. OSN, © 2005. *Dokumenty OSN*. Osn.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/dokumenty-osn/>
48. Pardubický kraj, © 2009. *Práva a povinnosti vlastníka kulturní památky* Dotace – na-pamatky.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.dotace-na-pamatky.cz>

pamatky.cz/informace-o-nakladani-s-kulturnimi-pamatkami/prava-a-povinnosti-vlastnika-kulturni-pamatky.htm

49. PPP Centrum, © 2012. *PPP*. PPPCentrum.cz [online]. [cit. 2012-05-03] Dostupné z: <http://www.pppcentrum.cz/index.php?cmd=page&id=122>
50. ProCulture, © 2012. *O nás*. Proculture.cz [online]. [cit. 2012-05-03] Dostupné z: <http://www.proculture.cz/info-o-nas/>
51. Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, © 2012. *Oblasti dotace ROP Jihovýchod*. Jihovychod.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.jihovychod.cz/pro-zadatele/oblasti-dotace>
52. ŠEVČÍK, Jiří. Břeclavští plánují na zámku vyhlídku. *Břeclavský deník* [online]. 10. 6.2011, roč. 11 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://breclavsky.denik.cz/zpravy_region/breclavsti-planuji-na-zamku-vyhlidku20110609.html
53. ŠEVČÍK, Jiří. Hobby market řeší už počtvrté. *Břeclavský deník* [online]. 30. 1. 2012, roč. 12 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://breclavsky.denik.cz/zpravy_region/hobby-market-resi-uz-poctvrte20120129.html
54. ŠEVČÍK, Jiří. Pod břeclovským zámekem bude Babiččin dvoreček. *Břeclavský deník* [online]. 29. 2. 2012, roč. 12 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://breclavsky.denik.cz/zpravy_region/podzamci-v-breclavi-se-zmeni-v-ranc-stejne-jako-loni-20120229.html
55. SMYČKOVÁ, Lenka. 2012. *Muzeum a galerie Břeclav*, Breclavsky.denik.cz [online]. 2012 [cit. 2012-01-29]. Dostupné z: http://g.denik.cz/68/9a/muzeum_breclav_ilu_denik-380.jpg

56. ŠUPÁLEK, Michal. Miniatury pod zámekem? Ne, napřed u nádraží. *Břeclavský deník* [online]. 14. 5. 2010, roč. 10 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://breclavsky.denik.cz/zpravy_region/miniatury-pod-zamkem-ne-napred-u-nadrazi20100514.html
57. Univerzita Palackého v Olomouci, © 2011. *Právnická fakulta*. Pf.upol.cz [online]. 2011, [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF.../Prezentace_OKP_2.ppt
58. VIZUS, © 2005. *Veřejné sbírky*. Verejnesbirky.cz [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.verejnesbirky.cz/index.php?cmd=page&id=15>
59. WINDOVÁ Eliška. Američané na zámku: poradili, jak dál. *Břeclavský deník* [online]. 25. 7. 2011, roč. 11 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://breclavsky.denik.cz/zpravy_region/americane-na-zamku-poradili-jak-dal20110725.html
60. ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Dary pomohou snížit daň z příjmů*. 2012, Právo [cit. 2012-01-29]. s. 20. ISSN 1211-2119. Dostupné také z: <http://pravo.novinky.cz>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

LVA	Lednicko - valtický areál
KP	Kulturní památka
NKP	Národní kulturní památka
ČR	Česká republika
Kč	Korun českých
EU	Evropská unie
OP	Operační program
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
TOP	Tematické operační programy
ROP	Regionální operační programy
IOP	Integrovaný operační program
EHP	Evropské hospodářské společenství
ORP	Obec s rozšířenou působností
SR	Státní rozpočet
DPH	Daň z přidané hodnoty
NPÚ	Národní památkový ústav

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 NKP	14
Obrázek 2 Zámek Břeclav	41
Obrázek 3 Vyhlídková věž	44
Obrázek 4 KD Delta	47
Obrázek 5 Lichtenštejnský dům.....	47
Obrázek 6 Muzeum a galerie Břeclav	48
Obrázek 7 Synagoga	48
Obrázek 8 Pohansko	49
Obrázek 9 Zámek Břeclav	54
Obrázek 10 Návrh opravy.....	56
Obrázek 11 Moravské vinařské stezky	57

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 NKP rozdělení podle krajů	15
Tabulka 2 Památky UNESCO v ČR	17
Tabulka 3 Granty a dotace Jihomoravského kraje	25
Tabulka 4 Náklady provedených prací.....	39
Tabulka 5 Náklady zamýšlených oprav.....	73

SEZNAM PŘÍLOH

P I Náklady zamýšlených oprav.

PŘÍLOHA P I: NÁKLADY ZAMÝŠLENÝCH OPRAV

Tabulka 5 Náklady zamýšlených oprav

<i>Položka</i>	<i>Cena vč. DPH</i>
Hlavní budova jižní křídlo	38.158.550,33
Hlavní budova diagonální křídlo	23.614.757,54
Brána jižní	1.336.939,46
Přístavba jižních teras	22.658.322,72
Zpevněné plochy	15.835.273,18
Kanalizace	5.357.444,33
Vodovod	1.147.135,37
Plynovod	1.586.074,70
Kabely vysokého napětí	257.397,00
Kabely nízkého napětí	203.803,35
Datové a telekomunikační kabely	271.391,38
Veřejné osvětlení	5.906.324,78
Provádění PD, autorský a technický dozor	2.380.000,00
Zadávací dokumentace	200.000,00
Publicita	81.000,00
Celkem způsobilé výdaje v investiční fázi (Kč)	118 994 414,14

Pozn: v cenách roku 2008 (Mečíř, 2008, s. 36)